

BUDAPEST FŐVÁROS VI. KERÜLET TERÉZVÁROS POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2013. június 27-ei ülésére

Tárgy: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Továbbiakban: Ebktv.) 31. § (1) bekezdése értelmében „A község, a város és a főváros kerületeinek önkormányzata ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el.”

A helyi esélyegyenlőségi programban (Továbbiakban: HEP) helyzetelemzést kell készíteni a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok – különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára – oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi, és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervben meg kell határozni a helyzetelemzésben feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendeletben, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendeletben foglaltak alapján elkészült és jóváhagyott HEP megléte azért is jelentős, mert az Ebktv. 6/A. § paragrafusa értelmében 2013. július 1-jét követően a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

A fentiek ismeretében kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy támogassa a Helyi Esélyegyenlőségi Program jóváhagyását.

Határozati javaslat:

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Képviselő-testülete/2013. (VI. 27.) számú határozatával jóváhagyja Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Felelős: dr. Mogyorósi Sándor jegyző
Határidő a kihirdetésre: azonnal

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének a Képviselő-testület és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2011. (IV. 28.) rendeletének 20. § (2) bekezdése s.) pontja szerint „*minősített többség*” szükséges a határozati javaslat elfogadásához.

Budapest, 2013. június 17.

.....
Előterjesztő: Hassay Zsófia
polgármester

Melléklet:

- A Helyi Esélyegyenlőségi Program és mellékletei
 1. számú melléklet: 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)
 2. számú melléklet: HEP Partneri aláírási jegyzék – képviselő-testületi ülésen kerül kiosztásra

Az előterjesztést készítette:
Matus István főépítész

Az előterjesztést tárgyalja:

- Jogi Bizottság
- Humán Bizottság
- Pénzügyi Bizottság

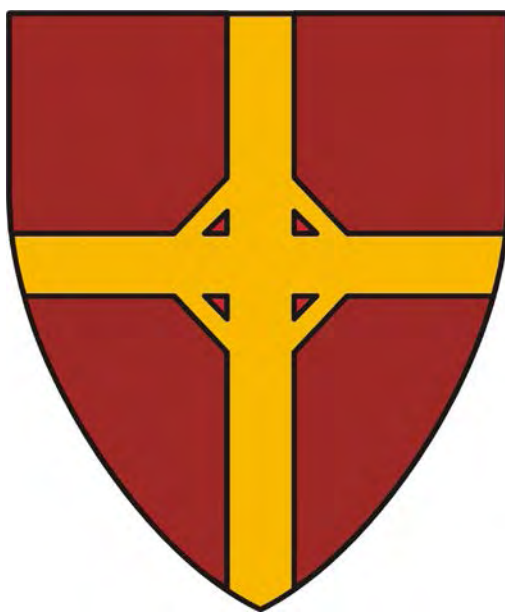
Törvényességi szempontból ellenőrizte:

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat

2013. június

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	4
Célok.....	4
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása	5
2. Stratégiai környezet bemutatása	7
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	9
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	26
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	40
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	45
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	46
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	53
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	56
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	57
1. A HEP IT részletei	57
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	57
A beavatkozások megvalósítói.....	59
Jövőképünk	60
Az intézkedési területek részletes kifejtése	60
3. Megvalósítás.....	67
A megvalósítás előkészítése.....	67
A megvalósítás folyamata.....	68
Monitoring és visszacsatolás	69
Nyilvánosság	69
Érvényesülés, módosítás.....	70
4. Elfogadás módja és dátuma	72
Mellékletek	
1. számú melléklet: 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	
2. számú melléklet: HEP partneri aláírási jegyzék – Képviselő-testületi ülésen kerül kiosztásra	

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség megteremtése érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában/működtetésében lévő intézmények működtetésében, és minden intézkedésében törekszik a megvalósításra.

Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira, civil szervezetekre, nemzetiségi önkormányzatokra stb.

A település bemutatása

Terézváros története

Budapest 23 kerülete közül Terézváros a főváros VI. kerülete, a pesti oldal történelmi városközpontjának szerves része. A Dunától keletre átlagosan 1, 5 km-re elhelyezkedő városrészt, a városszerkezet meghatározó gyűrűs sugaras elemek jelölik ki. A kerületnek a nagykörúttól északra található része Külső-Terézváros, míg a kiskörúti - egykori városfal - tengely és a nagykörút közötti területén húzódik Belső-Terézváros, mely hagyományos szórakoztató és kulturális szerepköre révén Pesti Broadway néven is ismert.

Pest szuburbán övezeteként az 1700-as években fokozatosan félkörívben épült ki a mai VI., VII., VIII. kerület. Az 1700-as évek derekán osztották fel az új külvárosi településrészeket Felső- és Alsó- Külvárosra. Előbbi megnevezéssel a mai Terézvárost és Erzsébetvárost illették. A kerület a mai megnevezését 1777-ben kapta, de ekkor még Erzsébetváros Terézvároshoz tartozott. Közigazgatásilag 1873-ban Pest, Buda és Óbuda egyesítésekor hozták létre Felső- Külváros északi részéből Terézvárost, a déliből Erzsébetvárost. Végző formáját 1930-ban nyerte el a kerület. A 18-19. század fordulóján a még egységes Terézváros Pest legnagyobb területű külvárosa volt. A 18. században a még dominánsan mezőgazdasági településrész egyhangúságát megtörte Pest város centrumából idetelepülő kereskedő és iparos réteg. A 19. század második felében Budapest urbanizációja az egykori városfalon kívülre, a mai Teréz- és Erzsébetváros területére tolódott át, és ezt a folyamatot a Nagykörút kiépítése csak fokozta. A településfejlődés szempontjából a VI. kerület meghatározó jellegét a kiskereskedelmi és kisipari tevékenység adta. A városrészt a vendéglátó-ipari szektor meghatározó jelenléte is hagyományosan színesítette, mely folyamat a mai napig is tart. A kerület szellemi értékét jelentősen növeli a gazdag helytörténeti és kultúrtörténeti múlt. A pezsgő kávéházi élethez kapcsolódó irodalmi hagyományok, történetek és a híres személyiségek hozzátartoznak a városrész különleges hangulatához. Továbbá a terület polgári miliójéhez szorosan kapcsolódik a 19. század végén kialakult egységes eklektikus építészeti karakter, mely napjainkban az egyedileg védett épületeken túl a területi, azaz a műemléki jelentőségű és a világörökségi védelem alapját képezik. A városrész múltbeli és talán jövőbeli arculatát egyaránt meghatározó, kiemelendő színpontok: a Király utca, mint a terület legrégebbi

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

utcája, a Belváros folytatása a reformkortól a pesti korzó, a kiskereskedelem és kisipar főutcája, a 18-19. században létesült zsidónegyed, valamint a párizsi minták felhasználásával megtervezett Nagykörút és Andrassy út, és a „Pesti Broadway” amely szórakoztató- és művész negyed napjainkig.

Értékeink, küldetésünk

Célunk, hogy Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja segítséget, lehetőséget, útmutatást adjon minden hátrányos helyzetű csoportba, azaz a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek, valamint a fogyatékkal élők közé tartozó kerületi lakosok számára, mellyel a mindennapi életük során a számukra is élhetőbb környezet megteremtését segíthetjük elő.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata a Budapest VI. kerületre vonatkozó Esélyegyenlőségi Program elfogadásával az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel összhangban érvényesíteni kívánja az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, továbbá a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, valamint a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. Mindezekon túl a köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja:

Ezen munkarész összeállításával elsődleges célunk a valós helyzetről egy reális képet alkotni, számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a kerületben.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat és így megállapítani ezen csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja:

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. A hatékony fejlődés biztosítása miatt fontosnak tartjuk a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt és az érintettekkel való együttműködést. Így célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását is, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

- A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,
- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI. 5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program illeszkedik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedéseire, közvetve pedig kapcsolódik a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti az érintett célcsoportokat az alábbiak szerint:

- a szociális rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetbeni ellátásokról szóló módosított 14/1997. (V. 23.) önkormányzati rendelet,
- a rászorultságtól függő egyes pénzbeli és természetbeni gyermekvédelmi ellátásokról szóló 33/2009. (X. 26.) önkormányzati rendelet,

- a gyermekjóléti szolgáltatásról, valamint a gyermekjóléti alapellátás keretében nyújtott egyes személyes gondoskodási formákról szóló 27/1998. (IX. 25.) önkormányzati rendelet,
- a személyes gondoskodás keretében szociális ellátást nyújtó nevelési - oktatási és szociális intézmények, továbbá a gyermekjóléti alapellátást biztosító intézmények intézményi térítési díjának megállapításáról szóló 39/1997. (XII. 19.) önkormányzati rendelet,
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról szóló 11/2000. (V. 8.) önkormányzati rendelet,
- a háziorvosi, házi gyermekorvosi és fogorvosi körzetekről szóló 27/2002. (VII. 3) önkormányzati rendelet,
- az adósságkezelési szolgáltatásról szóló 1/2004. (I. 26.) önkormányzati rendelet,
- a Szociális Kerekasztalról szóló 31/2004. (VI. 21.) önkormányzati rendelet,
- a bölcsődei szolgáltatás nem magyar állampolgár által történő igénybevételeéről szóló 46/2004. (X. 25.) önkormányzati rendelet,
- az egészségügyi alapellátás védőnői körzeteiről szóló 33/2005. (X. 24.) önkormányzati rendelet,
- a fiatalok életkezdési támogatásáról szóló 12/2006. (III. 21.) önkormányzati rendelet,
- a szociális rászorultságtól függő pénzbeli, valamint gyermekvédelmi ellátások egyszeri kiegészítéséről szóló 37/2012. (XI. 29.) önkormányzati rendelet,
- a méhnyakrák és nemi szervi szemölcs elleni védőoltás költségeinek átvállalásáról szóló 14/2011. (III.31.) önkormányzati rendelet,
- a szociális rászorultságtól függő pénzbeli, valamint gyermekvédelmi ellátások egyszeri kiegészítéséről szóló 47/2011. (XI. 24.) önkormányzati rendelet,
- a Budapest Főváros Terézváros Önkormányzat fenntartásában lévő gyermeküdülőkben fizetendő térítési díjak megállapításáról szóló 20/1997. (VII. 8.) önkormányzati rendelet,
- az Önkormányzat közművelődési feladatairól szóló 24/2004. (V. 25.) önkormányzati rendelet,
- az önkormányzat által biztosított gyermek-diákjóléti támogatásokról szóló 10/2009. (V. 4.) önkormányzati rendelet,
- a Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekben alkalmazandó térítési díjak, tandíjak és egyéb szolgáltatási díjak megállapításának szabályairól szóló 19/2009. (VI. 29.) önkormányzati rendelet,
- a Terézvárosi Felsőoktatási Ösztöndíjról szóló 48/2011. (XI. 24.) önkormányzati rendelet,
- a Terézvárosi Tanulmányi Ösztöndíjról szóló 11/2012. (IV. 26.) önkormányzati rendelet,
- az Esélyegyenlőségi Program keretében biztosított „B” kategóriás vezetői engedély megszerzésének támogatásáról szóló 18/2012. (VI. 4.) önkormányzati rendelet,
- az önkormányzati működtetésű általános iskolákban és gimnáziumban adható étkezés kiegészítéséről valamint a tanulói tankönyvvásárlási támogatásról szóló 1/2013. (I. 21.) önkormányzati rendelet.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2013. (II. 28.) rendelete a 2013. évi költségvetésről,
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 107/2011. (IV. 28.) számú határozattal megalkotta a 2011 és 2014. közötti időszakra vonatkozó Gazdasági Programját,
- Budapest Főváros VI. Kerület Terézváros Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja,
- Terézváros Integrált Városfejlesztési Stratégia, 2008. április készítette: Studio Metropolitana Urbanisztikai Kutató Központ KHT,
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 643/2007. (XII. 20.) számú határozattal megalkotta a Településfejlesztési Koncepciót,
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Képviselő-testülete a 362/2007. (VI. 21.) számú határozattal jóváhagyta Kábítószerügyi Egyeztető Fórum Bűnmegelőzési és Drogstratégiáját,
- Helyi intézkedési terv felülvizsgálata 2012 (Közoktatási feladat-ellátási, intézményhálózat-működési és fejlesztési terv és esélyegyenlőségi Program),
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Esélyegyenlőségi Programja 2008,
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Közoktatási Esélyegyenlőségi Programja 2008,
- Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve 2008.

A fentiekben megnevezett dokumentumokat törvényi felhatalmazás alapján a képviselő-testület -az esélyegyenlőségi célcsoportokat is magába foglalva - a kerületi lakosok számára kedvezőbb életkörülményeket biztosító környezet kialakítása céljából alkotta meg. Fenti szabályozások a jogszabályi környezetnek és az egyes területek szakmai követelményeinek megfelelően biztosítanak anyagi és egyéb lehetőségeket az érintettek számára egy magasabb életszínvonal eléréséhez.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Kerületünk a Helyi Esélyegyenlőségi Programban a gyermekek otthoni elhelyezése céljából ellátási szerződést létesített a Budapest VIII. kerület Józsefváros Önkormányzattal, a helyettes szülői gondozásra a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel, valamint a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel hajléktalanok nappali melegedőjének üzemeltetésére. Továbbá az önkormányzat támogatja a Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetét a hajléktalan ellátás céljából.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Terézváros racionális és megvalósítható Helyi Esélyegyenlőségi Programjának megalkotásához szükséges, a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú mellékletében megnevezett, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat az alábbi adatforrásokból gyűjtöttük ki a HEP 1. számú mellékletének táblázataiban való rögzítése céljából:

Rendelkezésre álló adatok:

- Népszámlálás, 2011. KSH 2013. évi kiadványában a területi adatok nagy segítséget nyújtanak Terézváros népességének helyzetelemzéséhez. A kiadványból Budapest kerületeinek összehasonlítása sokban segíti a terézvárosi adatok értékelését.
- KSH statisztikai jelentések,
- Egészségügyi-, szociális-, oktatási- intézmények saját adatgyűjtései,
- Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ kerületi kirendeltségének adatszolgáltatása,
- Országos Területfejlesztési és Információs Rendszer adatbázisa (Teir).

Adathiányok:

- fogyatékkal élők, hajléktalanok

Így az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket, szociális- és gyermekvédelmi- szolgáltatásokhoz való hozzáférést szabályozó, alábbiakban részletezett jogi környezet figyelembe vételével, Budapest egyéb kerületeinek adataival összehasonlítva elemezzük:

- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvényben (továbbiakban: Flt.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.).

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A segélyezési tapasztalatok, valamint a statisztikai adatok alapján egyik legsúlyosabb gond a szegénységben élők, közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Ennek következménye a leszakadás a tanulás, a foglalkoztatás, az egészségügyi szolgáltatások területén.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagyobb arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Kerületünkben a munkaerő-piacra jutás fő akadályai, az alacsony vagy elavult iskolai végzettség, a tartós munkanélküli létből fakadó motivációs problémák.

A létminimum alatt élő személyek számát csak becsülni lehet a lakosság jövedelmi helyzetére vonatkozó adatokból. Az öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíját és a kerületi lakosságtól képződő SZJA adatot összehasonlítva a KSH létminimum adatával megállapítható, hogy az öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíja 2011. évben férfiaknál 131 eFt, nőknél 116 eFt jelentősen meghaladta (a nyugdíjas korúak egytagú háztartásaira megadott) 75547 Ft KSH létminimum összeget. Az átlagnyugdíj alatti összeggel rendelkezők és a nyugdíjszerű ellátásban részesülő egyéb nyugdíjasok megélhetési lehetőségei még szűkebbek lehetnek (803 férfi, 1202 nő). Közülük szakadhatnak le néhányan az alacsony nyugdíjuk miatt, a mélyszegénységben élők csoportjához.

A gazdaságilag aktív korcsoportban az SZJA adatokból visszaszámolva az átlagjövedelem bruttó 200 eFt. A KSH létminimum számításai szerint két aktív korú személyből és két gyermekből álló háztartás létminimumértéke 243 eFt volt 2011. évben havonta.

A fenti adatokat figyelembe véve látható, hogy a helyi lakosság csak nagyon kis hányada (max. 6%) szorul anyagi segítségre. A szociális és gyermekvédelmi nyilvántartás szerint évente átlag 6000 személy fordul az önkormányzathoz anyagi segítségért.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

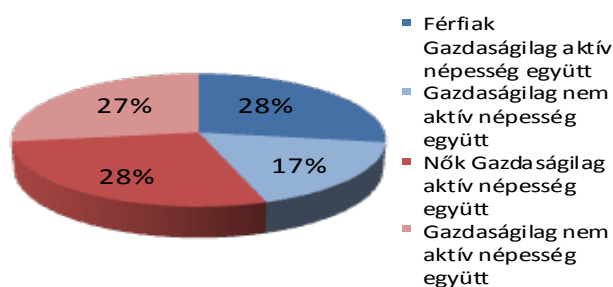
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Budapest VI. kerület lakónépességének 55 %-a gazdaságilag aktív csoportba tartozik, ez **a mutató a Főváros kerületei közül a legjobb**. Kerületünkben a nemek közötti aránytalanság sem tapasztalható, majdnem azonos a férfiak és nők gazdasági aktivitása.

3.2.1. számú grafikon

Ha a munkanélküliek 15-64 év közötti lakónépességhez viszonyított arányát vizsgáljuk már nem ilyen jó a mutatónk 2008. évi 2,2%-os munkanélküliségi ráta 2011. évre 3,5 %-ra emelkedett.

A népesség gazdasági aktivitás és nemek szerint, 2011 – VI. kerület

A munkanélküliek száma az egyes korosztályokban eltérően alakul:

- A fiatalabb álláskereső korosztály (a 21-30 év közöttiek) aránya 2011. évre csökkenést mutat 2008 évhez képest.
- Az 55-60 év közöttieknél ez az arány nem változott, 30 %-os szinten maradt.

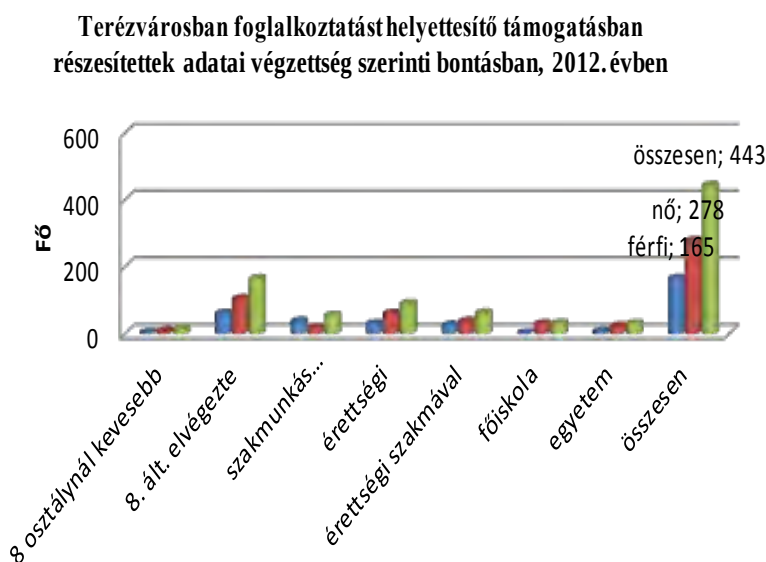
A munka világába visszatérés nehézségét jelzi a 180 napnál régebb óta munkanélküliek száma. A budapesti munkanélküliek 52,9%-a egy éve, vagy annál régebben keresett állást, a munkanélküliség átlagos időtartama pedig 18,7 hónap, ez egy hónappal kevesebb az egy évvel korábbinál. Terézvárosban 2008. évben a regisztrált munkanélküliek 43,0 %-a, 2011. évben már 54,2 %-a nem talált magának 180 napon belül munkahelyet.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Terézvárosban a 15 éves és idősebb lakosság iskolai végzettségében jelentős javulás nem mutatható ki. 2001. évben a 15 éves és idősebb lakosság 10,5 %-a (4307 fő) nem rendelkezett 8 általános iskolai végzettséggel, 2011. évben is 10,5 % maradt, de a létszám csökkenést (3394 fő) a népességfogyás adta.

3.2.2. számú diagram

Az önkormányzatnál megjelent kerületi ellátatlan munkanélküliek iskolai végzettsége is ezt tendenciát mutatja. 2012. évben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesültek 39,7 %-a alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezett, (ebből csupán 2,7 %-ának nem volt 8 általános iskolai végzettsége), 46,5 %-a középfokú, és 13,7 % felsőfokú végzettségű. A támogatásban részesítettek számában a nők 62,7 %-ot, míg a férfiak csupán 37,3 %-ot képviselnek.

c) közfoglalkoztatás

2010. évben közfoglalkoztatásra saját forrásból 10.247 eFt-ot fordított az Önkormányzat. Ez az összeg fedezte az Önkormányzat 2010. évi Közfoglalkoztatási Tervében elfogadott önkormányzati (oktatási, nevelési, szociális, közművelődési) intézményeiben munkát végző **81 fő közfoglalkoztatott** munkabér és járulékai és dologi kiadások költségét. Ebből az összegből kellett kiegészíteni továbbá **1 fő közfoglalkoztatás szervező** részére kifizetett bér és járulékai azon részét, melyet - 2010. I. 1. és 2010. III. 31. közötti időszakban - a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központ (420 eFt) és - 2010. IV. 1. és 2010. XII. 31. közötti időszakban - az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány (OFA) (922 eFt) által (pályázati forrásból) nem fedezett.

2011. évben 24 fő részesült közfoglalkoztatásban, pályázati önrész finanszírozásához 5.000 eFt-ot használtunk fel. 2011. január 1-től megváltoztak a közfoglalkoztatás szabályai. A közfoglalkoztatás keretében **rövid és hosszú időtartamú közfoglalkoztatás** finanszírozására lehetett pályázni a munkaügyi központ kirendeltségeinél. Kerületünk estében 6 fő hosszú időtartamú (1 éves) közfoglalkoztatására lehetett pályázni, melyre a pályázatot a Terézvárosi Foglalkoztatást

Elősegítő Nonprofit Kft. benyújtotta és elnyerte a támogatást. A rövid időtartamú közfoglalkoztatás (2-4 hónapos időszakra) keretében 78 fő foglalkoztatására lehetett pályázni, melyre a pályázatot önkormányzatunk benyújtotta. A pályázattal elnyert összegből az aktív korú, nem foglalkoztatott, bérpótló juttatásra jogosultak napi 4 órás munkaidőben voltak foglalkoztathatóak, közfoglalkoztatási formában, amelyért a minimálbér (78000.-Ft/fő/hó), illetve a garantált bérminimum (94000.-Ft/fő/hó) felének megfelelő összegű munkabérben részesülhettek.

2012. évben 20 fő dolgozott közfoglalkoztatásban, pályázati önrészre 6.400 eFt-ot használtunk fel. Ebben az évben is hasonlóan az előző évihez a közfoglalkoztatottak **csupán közterületen, tisztasági feladatot láttak el, amit az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezőknek ajánlottunk ki elsősorban.**

Az elmúlt évek közfoglalkoztatásban szerzett tapasztalatai azt mutatják, hogy a tartós munkanélküliek egy része az egészségi állapota miatt nem alkalmas a közterületen történő tisztasági feladatok végzésére, másik jelentős része pedig nem vállalta, vagy gyorsan talált magának munkahelyet inkább.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A Fővárosban és körzetében a lehetséges munkahely megtalálása könnyebb, mint az ország más megyéjében. Ezért a VI. kerületben élők a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének szempontjából kedvező helyzetben vannak.

3.2.3. számú grafikon

Terézvárosban regisztrált vállalkozások száma 2009. évhez képest 2011. évre 8 %-kal emelkedett. Jelentős 45%-os emelkedést mutat a Kft, jogi személyiségű vállalkozások száma, kismértékű 2-5 %-os növekedésű az egyéni vállalkozók, és a mellékfoglalkozású vállalkozói igazolvánnyal rendelkezők száma is, sajnos a betéti

társaságok száma 9 %-kal csökkent. A költségvetési szerv és intézmény száma nem változott.²

Kerületünk funkcionális térképe jól mutatja, hogy az északi részen a West- End Bevásárlóközpont jelentős számú munkaerőt tud foglalkoztatni a kereskedelem területén, a déli része pedig a kulturális-idegenforgalmi terület a jelentős foglalkoztató.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Az oktatási, képzési idő meghosszabbodása miatt a fiatalok munkaerőpiacon történő megjelenésének ideje kitolódott. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség hiánya nehezíti.

A munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak. Ezért is nőtt

² Forrás: Terézvárosi Integrált Városfejlesztési Konceptió

meg jelentősen az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje Terézvárosban is. 2008. évben a 18-29 éves korosztályból mindössze 0,3 % volt a nyilvántartott álláskereső, ez az arány 2011. évre 0,7 %-ra nőtt.

Önkormányzati rendeletek támogatják a fiatalok munkaerőpiacra való átmenetét:

- Terézvárosi lakóhellyel rendelkező középiskolások jogosítványszerzésének támogatása,
- Tanulmányi ösztöndíj (általános iskolások, középiskolások számára),
- Felsőoktatási ösztöndíj (felsőoktatásban résztvevők számára).

Lakosság számára nyújtott szolgáltatások:

- Az önkormányzat által a lakosság számára angol nyelv- és számítástechnika tanfolyamok finanszírozása (Komoly probléma, hogy egy országos adat szerint a 16 év feletti lakosság 51 %-a még mindig digitálisan írástudatlan.),
- A Terézvárosi Családsegítő Központban álláskereső klubja működik, a számítógépes kurzus kimondottan az internet felhasználásával, ezáltal munkalehetőségek felkutatásával, elektronikus levelezéssel, ügyintézésel, önéletrajz készítésével és elektronikus úton való továbbítással foglalkozik.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Önkormányzatunk esti és levelező tagozatú gimnázium fenntartásával segítette a fiatalokat a magasabb iskolai végzettség megszerzéséhez, mely feladat a Klebelsberg Intézményfenntartó Központhoz került a 2013. januárjától, de minden lehetséges támogatást továbbra is biztosít az önkormányzat. (pl. biztosítja a működéshez megfelelő létszámú dolgozók foglalkoztatását.)

Önkormányzati rendeletek adják az alapját, hogy az önkormányzat által lehetséges támogatásokhoz, melyek segítik a fiatalok munkaerőpiacra való kerülését:

Lakosság számára nyújtott szolgáltatásként szintén megemlítenő az önkormányzat által a lakosság számára angol nyelv- és számítástechnika tanfolyamok finanszírozása.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzati saját fenntartású intézményeinkben foglalkoztatottak esetében a származást nem tartjuk nyilván. A Terézvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat javasolja, hogy „Minden közintézményben foglalkoztassanak Roma embereket fizetésért és ne önkéntesként!! Természetesen arányosan.” Továbbá javasolja „olyan irodák létrehozását ahol a gyűlölet beszéd és a gyűlölet bűncselekményekkel kapcsolatos útbaigazítás adható, ahol ügyvédek, szakemberek adhatnának segítséget.”

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Önkormányzat Polgármesteri Hivatala rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal. Hátrányos megkülönböztetés miatti bejelentés az alkalmazottak részéről a foglalkoztatás kapcsán Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában a 2011. január 1. és 2016. december 31. közötti időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terv alapján 2011. és 2012. évben nem érkezett.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

Kerületünkben családi segélyezés van. A segélyek célzottak és általában pénzbeli, de egyre több támogatásnál természetbeni juttatásként kerülnek megállapításra. A segélyezési tapasztalatok azt mutatják, hogy az ellátott családok 30-35 %-ánál, a szülő és a nagyszülő is ellátásban részesült.

3.3.1. számú táblázat Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata 2008-2012. évek közötti segélyre fordított összegeinek alakulása

év	teljesítés	ellátottak száma
2008	259845 eFt	6264 fő
2009	293736 eFt	6251 fő
2010	355776 eFt	6661 fő
2011	339080 eFt	6748 fő
2012	282635 eFt	6798 fő

Forrás saját adatgyűjtés

Az Önkormányzat évek óta több mint 6000 fő részére nyújt pénzbeli vagy természetbeni formában segélyt, támogatást. Az ellátásokra fordítható előirányzat összege az önkormányzat teherbíró képességétől, valamint a jogszabályváltozásoktól függően változott az elmúlt években (Pl. a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összege 28.500.-Ft-ról 22.800.-Ft-ra változott).

b) aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ kerületi kirendeltségén (továbbiakban Munkaügyi Központ) nyilvántartott terézvárosi álláskeresőek részére **álláskeresői ellátásként** álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma Terézvárosban

év	nyilvántartott álláskeresőek száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	612	233	38,1%
2009	829	395	47,6%
2010	942	348	36,9%
2011	957	273	28,5%

Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet, a munkaerő piaci járulékalap 60 %-a, legfeljebb a minimálbér 100 %-a. (98.000.-Ft). Az elmúlt években az álláskeresői járadékra jogosultak száma ingadozott. A Munkaügyi Központ 2011. évben a regisztrált munkanélküliek alig 28,5 %-ának nyújtott pénzbeli támogatást.

A terézvárosi ellátatlan munkanélküliek az **önkormányzatunknál** kaphatnak támogatást.

Az aktív korúak ellátása körében állapítható meg a **rendszeres szociális segély**, (amely az egészségkárosodottak részére és az aktív korúak részére adható), **valamint a foglalkoztatást helyettesítő támogatás**. Rendszeres szociális segélyre lehet jogosult, aki egészségkárosodott, vagy aki az 55. életévét betöltötte, (jelenleg a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betölti), vagy aki az önkormányzat rendeletében meghatározott, feltételeknek megfelel. A megállapított támogatásokat törvényben meghatározott időnként felül kell vizsgálni. A foglalkoztatást helyettesítő támogatás esetében a felülvizsgálatok közötti időben minden támogatottnak legalább 30 nap időtartamban munkát kell végeznie. Erre több módon van lehetősége, nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát

folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt. Az aktív korúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyben részesülők a **Terézvárosi Családsegítő Szolgálattal kötelesek együttműködni**. Az együttműködés célja olyan szolgáltatások biztosítása a támogatott részére, amely a munkaerőpiacra történő visszatérését segíti elő.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesettek
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában	fő
2008	27 fő	0,1 %	459 fő	75%	nincs adat
2009	417 fő	1,5 %	584 fő	70%	nincs adat
2010	100 fő	0,4 %	453 fő	48%	nincs adat
2011	213 fő	0,8 %	436 fő	45%	nincs adat
2012	122 fő	0,4 %	263 fő	27 %	123 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az ellátatlan munkanélküliek ha nem jogosultak a fenti segélyek egyikére sem, esetlegesen tartós beteg hozzátartozójuk ápolása címen **ápolási díjban** (ha megfelelnek a feltételeknek), **vagy eseti pénzellátásban** részesülhetnek.

Munkaerő-piaci szolgáltatások:

Az Flt. III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:

- munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pálya-, álláskeresői, rehabilitációs, helyi (térsegi) foglalkoztatási tanácsadás,
- munkaközvetítés.

Munkanélküliek információhoz jutását segíti:

- **A kerületi álláskeresőket és munkanélkülieket a Budapest Főváros Kormányhivatal Munkaügyi Központ kerületi kirendeltsége (Bp., XIII., Katona J. utca 25/a.):**
A pályaválasztási tevékenységben az intézményi és a piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat, - a munkaerő-piaci képzések lebonyolításával, - a képzési lehetőségek felkutatásával, - a munka-, pálya-, álláskeresői-, rehabilitációs és pszichológiai egyéni tanácsadás biztosításával, munkaközvetítéssel.
- **Terézvárosi Családsegítő Szolgálat** szociális csoportmunka keretében: álláskereső klubját működtet a rendszeres szociális segélyezettek részére, valamint beilleszkedési program, esetkezelés, tréning tartásával segít.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és

hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

a) bérlakás-állomány

Terézvárosban a lakások közel 5 %-a bérlakás. A budapesti lakások mintegy 33 % -a 1945 előtt, 40 % -a, 1946 és 1980 között, 29 % -a pedig 1981. után épült. A lakások korösszetételét tekintve elmondható, hogy a városmagot képező kerületek lakásai jóval korosabbak a többinél, hiszen az V., a VI. és a VII. kerületben mintegy 90 százalékuk 1945 előtti építésűek és megújulásuk üteme meglehetősen lassú. Budapesten a lakott lakások átlagos alapterülete 65 m², de ez területileg eltérő, hiszen a városmagtól a külső kerületekig haladva az 54 m² -től a 79 m² -ig növekszik.

Ami a lakások felszereltségét, komfortosságát illeti a városmagot alkotó kerületekben nincs olyan lakás, ahol ne folyna vezetékes ivóvíz, de egyúttal elmondható, hogy a városmagot övező belső kerületektől a külső kerületek felé haladva növekszik azon lakások száma ahol mindez hiányzik. A meleg folyóvíz a városmagot alkotó kerületek közül sem biztosított teljes körűen és 2011-ben a fővárosban a lakott lakások 99 százalékáról elmondható, hogy rendelkezett vízöblítéses WC-vel.

A lakások komfortfokozat szerinti összetétele a 2001. évihez képest a főváros szinte valamennyi kerületében jelentősen javult. A lakott lakások 80 százalékot meghaladó része összkomfortos a III., a IV., a XI., a XV., a XVII. és a XVIII. kerületben, ugyanakkor Terézvárosban ez mindössze 35–45 százaléka. Ennek oka, hogy itt főleg a komfortos lakások a jellemzők, mivel itt jelentős a régebbi építésű lakások aránya.

Általánosságban elmondható, hogy a város belső kerületeiben kevesebben élnek egy lakásban, mint a város külső részein, ami összefügg a lakások területenként eltérő nagyságával és szobaszám szerinti összetételével.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati tulajdonban álló lakások elenyésző, azaz 3%-át a piaci és költség alapon bérbe adott, fent részletezett lakások teszik ki. A bérlakás-állomás többségét szociális alapon kiadott lakások alkotják, melyek bérleti díját az új bérbeadás során a Budapest Főváros Terézváros Önkormányzat Képviselő-testületének az Önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának feltételeiről szóló 15/2006. (III. 21.) számú önkormányzati rendelet alapján számítják. Továbbá ugyanezen helyi rendelet 5.§ (3) bekezdése alapján évente két alkalommal szociális alapú pályázat kerül kiírásra felújítási kötelezettséggel, melyen a megüresedő lakások kerülnek kiírásra a szociális alapon rászoruló családok részére

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nem releváns, nincs adat.

d) lakhatást segítő támogatások

A **lakásfenntartási támogatás** a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásai viseléséhez nyújt hozzájárulást. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézetek kölcsön törlesztő-részletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

- A **normatív lakásfenntartási támogatás** természetben adható. A megállapított havi támogatási összegeket kérelmező nyilatkozata alapján közvetlenül a kiválasztott közüzemi szolgáltatóhoz utaljuk.
- A szociális törvény rendelkezik az **adósságkezelési szolgáltatásról**, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. A támogatás nem fedezi a teljes hátralékot a kérelmezőnek minimum 25 %-os önrészt kell vállalnia. A jogosultak részére megállapított támogatás is közvetlenül a szolgáltatóhoz kerül, kiegészítve az jogosult által megfizetett 25 %-os önrészt.

3.4.1. számú táblázat Adósságcsökkentési- és lakásfenntartási támogatásban részesülők száma

Év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma
2008	1240 fő	144 fő
2009	1091 fő	160 fő
2010	1074 fő	202 fő
2011	1153 fő	219 fő
2012	1234 fő	116 fő

Forrás: helyi adatgyűjtés

- Helyi támogatás (kölcsön, vissza nem térítendő támogatás)

Helyi támogatást évek óta nem állapítottunk meg, mivel nem nyújtottak be ilyen tárgyú kérelmet.

- Az önkormányzati bérlakásban élő, szociálisan rászorulóknak esetében **lakbértámogatás állapítható** meg, amely a fizetendő lakbér összegét csökkenti. A bérlakásban élő normatív lakásfenntartási támogatásban is részesülhet, mely havonta történő természetbeni ellátásként csökkenti a lakáskiadásai mértékét.

3.4.2. számú táblázat Lakbértámogatásban részesülők és felhasznált összealakulása

Év	Lakbértámogatásban részesülők száma	Éves felhasznált összeg
2008	43 fő	1085 eFt
2009	25 fő	940 eFt
2010	82 fő	809 eFt
2011	16 fő	1134 eFt
2012	18 fő	1162 eFt

Forrás: Helyi adatgyűjtés

- A lakhatással nem rendelkezők, a **HAJLÉKTALANOK** támogatása:

Kerületünk az elmúlt évben a **közterületen élő hajléktalanok közül 2475 fő ellátásában nyújtott segítséget**. Az Önkormányzat ellátási szerződést kötött 1994. évben a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesülettel hajléktalanok nappali melegedőjének üzemeltetésére. A Máltai Szeretetszolgálat 60 fő részére működteti a **nappali melegedőt**, a 1067 Budapest, Eötvös u. 21. szám alatt. A nappali melegedő működtetéséhez önkormányzatunk éves szinten 3.500 eFt támogatást nyújt.

2012. évben a Nappali Melegedőben összesen 23615 ellátott eset volt. A 2475 fő ellátottból 1,41 % terézvárosi lakos.

A **melegedő feladata** a hajléktalanok napközbeni tartózkodási lehetőségének biztosítása, kiegészítve olyan tevékenységekkel, amelyek alapvető szükségletek kielégítésre irányulnak:

- tisztálkodás, mosás, 4 mosógép és 5 szárítógép felhasználásával 10274 alkalommal vették igénybe, amely napi több mint 40 mosóprogram elindítását jelentette,
- ételmelegítés 1905 alkalommal,
- 10748 alkalommal vették igénybe a fürdési, 1069 személy a borotválkozási lehetőséget, ez naponta 41 fürdést és 7 borotválkozást jelentett 2012 évben,
- információ nyújtásra (intézmények szolgáltatásairól, jogsegély szolgálatról, egészségügyi ellátásról, iratpótlási lehetőségről, szálláslehetőségről, pénzügyi támogatásról, szabadidős tevékenységről, álláskeresési irodákról) 2446 esetben került sor,
- ruhaosztást szerdai és csütörtöki napokon turkáló rendszerben tartanak, 3215 alkalommal tartottak 2012. évben. (A kerület lakosai is igénybe vehetik heti egy kijelölt napon a mosási lehetőséget és ruha osztásban is részesülhetnek a hajléktalan igénylőkkel együtt.),
- szendvics osztás napi 40 adag (2 db szendvics/adag) összesen 6588 adag/év került kiosztásra vajjas szalámis, lekváros zsemle vagy kenyér és forró tea formájában.,
- szociális és mentálhigiénés szolgáltatások: egyéni esetkezelés során segítséget nyújtottak lakhatási problémák megoldásában, álláskeresésben, önéletrajz írásban, nyugdíj igénylésben, krízis és átmeneti segély intézésében, összesen 75 személynek, lakhatása megoldásában 22 főnek,
- karácsonyi ebédet is rendeztek 5. alkalommal, 15 főt vendégeltek meg meleg ebéddel és bejglivel, üdítővel, kávéval, amely ünnepségen egy rendszeres adományozó két diákja csellón játszott karácsonyi dalokat,
- szabadidős tevékenységek: klubfoglalkozás –filmek vetítése, ennek megbeszélése, (1086 fő vett részt), könyv-kölcsönzésre, internet elérhetőségre és email cím létesítésére is lehetőség van a 2 számítógép használatával. Egy személy napi 30 percet használhatja. Az év során 1991 alkalommal vették igénybe.

A Máltai Szeretetszolgálat felmérése szerint a hajléktalan emberek átlagos életkora 38 és 44 év között változik, az 50 és 60 év közöttiek a melegedőben kisebb, az utcán nagyobb arányban vannak jelen. A közterületen élő hajléktalanok többsége férfi. A nők csupán 23 %-ot képviselnek. Az egy évnél rövidebb ideje hajléktalanok aránya 17 %, több mint két éve hajléktalan 77%, tíz évnél is régebben hajléktalanként él 6%-uk. A hajléktalanság problémája sok szempontból értelmezhető: jogi, munkaerő-piaci, lakásügyi, pszichiátriai. A hajléktalanok közül sokaknak még alkalmazkodási, összeférhetetlenségi problémáik is vannak és nem utolsó sorban valamilyen szenvedély betegségük is vélelmezhető. Hatékony szociális munkát végezni velük csak mindezek szem előtt tartása mellett lehet. 2012-ben a melegedő kihasználtsága 100 %-os volt.

Egyéb szervezetek is közreműködnek a kerületben a hajléktalanok segítésében:

- **Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezetet** az Önkormányzat évi 1.000 eFt-tal támogatja.

- Egyházi szervezetek karitatív munkája: *Jó Pásztor Nővérek Kongregációja Szerzetesrend* által fenntartott „*Csak Egyet*” *Szociális Segítő Központ* (1068 Budapest, Király utca 98/A.) 42 fő ellátására kapott működési engedélyt.
- *Esztergom-Budapest Főegyházmegye Szent Erzsébet Karitásközpont* által fenntartott Vasúti Szociális Szolgálat utcai szociális munkát lát el a Nyugati téri aluljáróban.

e) eladósodottság

Tapasztaljuk, hogy a szegénység jellemzője a lakhatással összefüggő hátralékok felhalmozódása, és a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése. A legveszélyeztetettebb csoportok a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerülők, kedvezőtlen jövedelmi helyzetű családok, pályakezdők, nagycsaládosok, a hajléktalansággal veszélyeztetett, az erőszak áldozatai pl. kilakoltatás előtt álló családok, a lakásfenntartási nehézséggel küzdők, a lakhatással összefüggő adósságot felhalmozott háztartások és súlyos betegséggel küzdő családok.

A lakásfenntartási költségekben hátralékkal rendelkező családok részére az Önkormányzati adósságrendezés keretén belül nyújtható adósságcsökkentési támogatás, valamint egyéb pénzbeli támogatás nyújt segítséget.

- **az Önkormányzat adósságkezelési szolgáltatás keretében adósságcsökkentési támogatást, valamint az ahhoz kapcsolódó lakásfenntartási támogatást nyújt.**
- **A TECSASZO** az adósságcsökkentési támogatásban részesített jogosultak részére **adósságkezelési tanácsadást** végez.
- Az anyagi nehézségekkel küzdők részére pedig a TECSASZO **átmeneti segélyre tesz javaslatot** (az Önkormányzat költségvetésében a TECSASZO részére elkülönített átmeneti segély előirányzata évi 10 millió Ft terhére).

Az adósságkezelési szolgáltatáshoz való hozzájutást szabályozó jogszabály módosítása miatt a megállapított támogatások száma a felére esett vissza 2012. évtől. A családok közel fele, azért kerül elutasításra, mert megelőző 2 évben már kapott segítséget az adósságrendezéséhez.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Terézvárosban nem releváns.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Terézvárosban nem releváns, bár a kerület egyes sűrűbben lakott utcáiban élők között magasabb a szociális és gyermekvédelmi segítségre szoruló család (Podmaniczky utca-Munkácsy Mihály-Andrássy út – Eötvös utca által határolt terület).

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Terézvárosban nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Terézvárosban nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kerületi ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, a megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- fogorvosi szakellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

A fekvőbeteg ellátást felnőttek és gyermekek esetében is az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által meghatározott intézmény látja el. A kijelölt intézmények lakosaink részére könnyen megközelíthetők.

A kerület lakosai a **Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat** által üzemeltetett Budapest, VII., Csengery utca 25. szám alatti sokszakmás járóbeteg szakellátást vehetik igénybe. A járóbeteg szakellátások kihasználtságának vizsgálatát a Szolgálat folyamatosan végzi, felmérve a lakossági megbetegedésekből és azok jó szakmai ellátásából fakadó igényeket, a szükségleteknek megfelelő átcsoportosításokat hajtva végre.

A fogorvosi alapellátás területén 6 felnőtt körzet és 4 gyermek körzet, a középfokú oktatási intézményben 2 főállású ifjúsági orvos elégíti ki a lakossági szükségleteket.

A háziiorvosi szolgálatokban praxisonként átlagosan 1200 fő felnőtt, a házi gyermekorvosokhoz átlag 700 fő gyermek tartozik.

3.6.1. számú táblázat Orvosi ellátás alakulása Terézvárosban

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma	Háziiorvos által ellátott esetek száma
2008.	0	27 fő	191624
2009.	0	27 fő	211048
2010.	0	27 fő	205376
2011.	0	27 fő	213137

Forrás: TEIR, KSH TStar, helyi adatgyűjtés

A kerületi felnőtt orvosi ügyelet 24 órás sürgősségi ügyelet formájában tevékenykedik.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népesség egészségügyi helyzetének romlását mutatja, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások a népesség egyre magasabb százalékát érinti (2009. évben a népesség 22,8%-át, 2011. évben 29,6%). Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A háziiorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok).

A gyermekek esetében továbbra is az asztma (26,7%), az általános immunrendszer elváltozásai (20,5%), a bőr speciális immunrendszerének gyulladásos állapota (19,1%), valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek (15,4%).³

A népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított. Az egészségügyi szűrések térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján a kerületi állampolgárok számára hozzáférhetők.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Ezen a területen még van hatékonyságnövelési lehetőség, melyeket a kerület házi gyermekorvosai 12 pontban fogalmaztak meg:

- **GYÓGYTORNÁ-hoz való hozzáférés kiterjesztése**

A gyógytestnevelés nem azonos a speciális igényeket kielégítő gyógytornával. A gyógytestnevelés kereteiben célzott gyakorlatokat/hát-hasizom erősítés, lúdtalp torna/végeznek és jó lenne, ha ezt minden iskolában elérhetővé tennék, mert ez lenne az igazi prevenció, amelyre minden gyereknek szüksége van. Rohamosan nő az ortopédiai elváltozásban szenvedők száma, már az óvodás kortól.

A GYÓGYTORNA ENNÉL TÖBB! A már kialakult elváltozások egyénre szabott korrigálása, amelyhez való hozzáférés hátrányt szenved, mert csak egy helyen van a kerületben. Az iskolaotthonos alsó tagozatosoknak terminus gondjaik vannak. Ha legalább az 1-4. osztályosok számára minden iskolában elérhető volna, akkor még időben megelőzhető lenne a gerincbetegségek súlyosbodása, mert hiányában a későbbiekben a felnőttkori mozgásszervi betegségek száma és ennek költség vonzata is gyorsan nő. A magán gyógytorna igénybevételének költségeit nagyon kevesen engedhetik meg maguknak, az esélyegyenlőség csorbát szenved. Ennek hiányában a szűrő programok nem sokat érnek,-az eredményhez megoldás is kell. Legalább a betanításig el kellene jutni, hogy utána egy DVD átadásával otthon végezhessek a gyakorlatokat és alkalmanként ellenőrizték az eredményességet.

- **GYÓGYÁSZATI SEGÉDESZKÖZ-höz való hozzájutás elősegítése a szociálisan rászorulóknak**

Fentivel szorosan összefügg. Lúdtalp-betét kiváltása is gondot okoz. A szemészeti szűrések után a szakorvos által felírt szemüveget nem tudják kiváltani. A rosszul látó gyerek egy idő után rosszul is tanul, viselkedészavarossá válik, mert elveszti a motivációját a kudarcok miatt. Az iskolai szűréseknél minden évben van rá példa!

- **GYÓGYÚSZÁS**

Kapcsolódva a fentiekhez az ok egyezik. A kerületben megszervezhető a helyi rászoruló gyermekek számára. Szakember és uszoda is van hozzá az AKARAT Sport Egyesületben.

- **FEJLESZTÉS sérült vagy részfunkció zavarral küszködő gyermekek számára**

A fejlesztő terápiákat sajnos kiszervezték az OEP finanszírozott körből. Egyre több a rászoruló csecsemő-kisded, akiket, ha időben szakemberhez küldenek, egyenlő eséllyel kezdek meg az iskolát a nem sérült társaikkal. A gazdasági- és az élethelyzet épp azokat sújtja a legjobban, akik köréből nő a rászorulók száma.

- **VÉDŐOLTÁSOK**

Javasolt az Önkormányzat teherbíró képességétől függően a Silgard programot folytatni.

- **PSZICHÉS ZAVARRAL KÜZDŐK számára kortárscsoportok, sport vagy egyéb szabadidős programok, drámaórák szervezése**

A hasznos időtöltésre való nevelés, az azonos gonddal küzdőkkel egy csoportba való járás, szakszerű segítőkkel támogatva nem stigmatizáló számukra. Ezeket a fiatalokat nagyon nehéz elküldeni klinikai szakemberhez, hamar lemorzsolódnak. A drogmegelőző tevékenység része is lehet ez.

³ (Forrás: Előrejelzés egészségügyi tervezéshez 2021-ig kutatási jelentés Készítették: Vitrai József1, Bakacs Márta1, Hermann Dóra1,Kabos Sándor2, Németh Renáta1 1 Országos Epidemiológiai Központ, 2 Eötvös Loránd Tudomány Egyetem)

- **TANULÁS SEGÍTÉSE (TANULÓSZOBA)** hátrányos helyzetűek számára, ahol a hiányokat szakszerű segítséggel pótolhatják. Iskolakerülés helyett a tudáshoz jutás sikerélménye.
- **ÚJRAÉLESZTŐ TANFOLYAM**

Kortól, nemtől függetlenül, az általános iskolát ne hagyja el senki az alapvető ismeretek megszerzése nélkül. Ott még a hátrányos helyzetűek is jelen vannak, de később már nehéz átadni ezt az ismeretet, nem szerez mindenki jogosítványt!

- **GYÜMÖLCS a rászorulóknak!**

Az önkormányzati támogatást az iskolai gyümölcsprogramhoz fenn kellene tartani.

- **KISMAMA tanfolyamok**

Alapvető ismeretekkel sem rendelkeznek és egyre inkább segítségre szorúlnak a kismamák. Az a korosztály került szülő korba, akik nem hallottak az iskolában és családjukban sem egészségügyi ismeretekről és nem is nevelték otthon őket, ehhez nem kaptak mintát.

- **SZŰRŐVIZSGÁLATOK**

A gyermekek között nő a túlsúlyosak, kövérek száma, a mozgásszervi elváltozásban szenvedők száma. A felnőttkori megbetegedések megelőzését segíti elő.

- **AKADÁLYMENTESÍTÉS**

A babakocsival fel- és lejutni a rendelőbe igazi tornamutatvány a keskeny feljárón. A lift erre nem használható, oda akkor állandó személyzet kellene és gyakori szerviz is az igénybevétel miatt. A Védőnői Szolgálat akadálymentesítése 2013. évben az Önkormányzat költségvetésében szerepel.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési, szociális és gyermekvédelmi intézményében, megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak. A szolgáltatók minőségi és mennyiségi ellenőrzése folyamatos, szakember bevonásával történik. 2010. től az ingyenes étkeztetésre való jogosultság az általános iskolák 8. osztályába járókra is kiterjed, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt állapítottak meg számukra. Ezért a bölcsődéinkben óvodáinkban, általános iskoláinkban is ingyenesen étkeznek a szociálisan rászoruló gyermekek.

3.6.2. számú táblázat Központi Konyha étkeztetési adag megoszlása az ellátottak szerint 2012. évben.

A Terézvárosi Egyesített Bölcsődék Központi Konyhája ellátási területe: TEB bölcsődés gyermekei és alkalmazottai, a TERÉZÉNO és a TEGOSZ idősök klubja. A konyha napi engedélyezett adagszáma: 450 adag. A **78 345 adag 71, 94 % -os kihasználtságot** jelentett 2012-es évben.

Gyerekek részére napi négyzeri, az alkalmazottak számára kétszeri, a TERÉZÉNO részére háromszori, a vendégek

és a TEGOSZ idősök klubja számára egyszeri étkezést biztosít.

A konyha működtet HACCP és minőségbiztosítási rendszert, ez belső és külső ellenőrzéseket is jelent. Ezen kívül a kerületi ÁNTSZ és a Pest Megyei Kormányhivatal Élelmiszerlánc-biztonsági és Állategészségügyi Igazgatósága az év folyamán többször is ellenőrzi a konyha működését, amiről jegyzőkönyv készül. Az ellátás és az étlapok tervezése a **62/2011. (VI. 30.) VM rendelet, a vendéglátó-ipari termékek előállításának és forgalomba hozatalának élelmiszerbiztonsági**

Megnevezés	Étkeztetési adag
Bölcsődés gyerek normál	29 276 adag
Bölcsődés gyerek diétás	892 adag
Alkalmazott	12 220 adag
Vendég	4 123 adag
TERÉZÉNO	2 824 adag
TEGOSZ (idősök klubja)	29 010 adag
Összesen	78 345 adag

Forrás: Helyi adatgyűjtés

feltételeiről szóló rendelet és a 2011. augusztus 1-től életbe lépő, rendszeres étkezést biztosító szervezett ételmezési ellátásra vonatkozó táplálkozás-egészségügyi ajánlás, közétkeztetők számára, 1/2011. sz. Normatív Utasítás, a közétkeztetésben alkalmazandó táplálkozás-egészségügyi ellenőrzési szempontokról szerint történik.

Az étlapokat, a gyermekeknek, alkalmazottaknak szánt ételeket az ételmezés vezető állítja össze, szem előtt tartva az előírásokat. Ennek megfelelően az ételek összeállítása az egészséges táplálkozás szempontjait tükrözi, figyelve a megfelelő tápanyag felhasználásra, ételkészítési eljárásokra.

A köznevelési intézmények - iskolák, óvodák - nem rendelkeznek főzőkonyhával, hanem közbeszerzési eljárás alapján a szolgáltató állítja össze az étrendet dietetikus szakember alkalmazásával.

A közbeszerzési kiírás fontos eleme az egészséges és változatos táplálkozás biztosítása.

Az önkormányzat az általa működtetett általános iskolák zöldség, gyümölcs és legalább 50%-os gyümölcstartalmú gyümölcslé vásárlását - az egészséges táplálkozás elősegítése céljából, az európai uniós társfinanszírozású iskolagyümölcs-program kiegészítéseként - 5,-Ft/fő/tanítási nap összeggel támogatja, az iskola felső tagozatos diákjai számának alapján, intézményenként ezer forintra kerekítve.

Az Önkormányzat étkezés kiegészítési támogatásban részesítheti azokat a kerületi diákokat, akik az Önkormányzat/ működtetésű általános iskolákban valamint gimnázium nappali tagozatán aktív tanulói jogviszonyt folytatnak. (2) Az étkezés kiegészítés a más jogszabály alapján járó normatív étkezési kedvezménytől függetlenül adható.

Az étkezés kiegészítés kizárólag a 2. §-ban körülírt diákok közétkeztetésére, iskolai és erdei iskolai étkezési térítési díjának támogatására fordítható.

Az étkezés kiegészítés minden tanévben kétszer, a szeptember 1 -től december 31-ig és a január 1-től augusztus 31-ig terjedő időszakokra adható, az adott tanév október 1-jén érvényes létszámadatok figyelembe vételével.

A Humán Bizottság minden évben kétszer, legkésőbb február 28-ig, illetve október 31-ig dönt az étkezés kiegészítés intézmények közötti felosztásának elveiről.

A bizottság döntése az intézményvezetők adatszolgáltatásán alapul.

Az étkezés kiegészítés mértéke a 2012/13. tanévben tanulónként 40,-Ft/fő/tanítási nap, intézményenként ezer forintra kerekítve.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a mindenkor évi költségvetési rendeletének elfogadásakor módosíthatja a következő tanévre vonatkozó támogatási összeget.

	alsósok	felsősök	gimnázium	Étkezés kieg.	gyümölcs program	Összesen
	KIR Stat. 2011. 10. 1.	KIR Stat. 2011. 10. 1.	KIR Stat. 2011. 10. 1.	Ft	Ft	kerekítve össz.(Ft)
Bajza Utcai Általános Iskola	221	164		1 124 880	89 380	1 214 000
Derkovits Gyula Általános Iskola	158	142		640 920	77 390	718 000
Erkel Ferenc Általános Iskola	120	146		588 600	79 570	669 000
Terézvárosi Általános Iskola és MagyarAngol, Magyar-Német Két Tannyelvű Általános Iskola, Pedagógiai Szolgáltató Központ	211	159		880 720	86 655	968 000
Vörösmarty Mihály Általános Iskola	82	136		680 160	74 120	754 000
Szinyei Merse Pál Gimnázium			624	272 160		272 000
Összesen	792	747	624	4187440	407115	4595000

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A kerületünk zöldfelületben és szabad térben, játszótérben, parkban meglehetősen szegény kerület. Így főként a Városliget közelsége ad lehetőséget mozgásra.

Az önkormányzat által biztosított a szabad területen az asztalitenisz, kispályás foci, valamint a Bajza Utcai Általános Iskolában működő tanuszoda szombatonkénti biztosítása az ingyenes úszásoktatásra. Ekkor úszómester az egész napos nyitva tartás ideje alatt vállalja az ingyenes oktatást.

Kerületünkben minden hétre esik egy vagy kettő sportesemény, az ezeken való részvétel ingyenes. Színterük leginkább az iskola.

Az autómentes nap, gyermeknap minden évben megrendezésre kerül, számtalan sportesemény kíséri.

A Budapesti Atlétikai Szövetséggel együttműködve az októberi kegyeleti futás az 1848-as hősök emlékét idézi.

A Műjégpályán a lakosság számára ingyenes napot szervez az E 10. A gyerekek számára kedvezményes korcsolya-oktatásra van lehetőség.

Civil szervezetek is adnak lehetőséget, mint például a Budo Szövetség, mely rendszeresen kajaktúrákat, vízi sportokat kínál a mellet, hogy a Szinyei Merse Pál Gimnázium helyszínt adva, a küzdősportokban való fejlődést is biztosítja.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokat az Önkormányzat szociális és gyermekjóléti intézményei látják el, melyek biztosítják az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést.

A szolgáltatások: a szociális étkeztetés (naponta legalább egy meleg ételhez jutás), a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, fogyatékosok nappali intézménye, nappali melegedő, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás, bölcsőde, idősek klubja, átmeneti elhelyezését nyújtó családok átmeneti otthona.

Intézményeink: Terézvárosi Gondozó Szolgálat (TEGOSZ), Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona (TERÉZÉNÓ), Terézvárosi Családsegítő Szolgálat (TECSASZO), Terézvárosi Családok Átmeneti Otthona (CSÁO), Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat (GYEJOSZ), Terézvárosi Egyesített Bölcsődék (TEB).

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt egy alkalommal - 2011. áprilisában – érkezett. Ebben az ügyben az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2011. szeptember 6-án kelt határozatában kötelezte az önkormányzatot a jogsértő állapot megszüntetésére és a komplex akadálymentesítés megvalósítására az általa fenntartott egy intézmény esetében 2012. december 31-ig.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában kerületi civil szervezetek, egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit. Az önkormányzati Szolidaritási Központ évente kétszer adományoz élelmiszereket a kerület lakosainak.

A szolgáltatások közé sorolható, hogy szociális intézményeink (pl. Terézvárosi Családsegítő Központ), egyfajta információs bázisként működve a rászorultak számára mások által szervezett programokat is ismertetnek.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Az Önkormányzat által támogatott Eötvös 10 Közösségi és Kulturális Színtér által az év során számos ingyenes program biztosított a kerület lakosai – különös tekintettel a mélyszegénységben élők és romák, mint célcsoport – számára az alábbiak szerint:

- Budapest-Európa Mobilitási Hét programjaihoz csatlakozva megrendezésre kerül az Autómentes Nap. Mindezen belül megrendezésre kerül a Terézvárosi Korzó, melynek célja programjaival játékos, szórakoztató formában előmozdítani a környezettudatos gondolkodást minden korosztályt megszólítva. A Terézvárosi Önkormányzat információs sátrában környezetvédelmi kvízzjáték, totó várja az érdeklődőket, a helyes megoldásért pedig ajándék kerékpárok járnak. Ezzel egyidejűleg, immáron a hagyományok szerint őszi gyümölcsökkel várja a polgármester a kerület polgárait. További programok ezen a rendezvényen: öko-kézműves program, öko-hangszerebmutató és -készítés gyógypedagógus-zeneterapeuta vezetésével, csendkabinok, mászófal használata, óriás ügyességi játékok, Quad-bike szinkronpálya, valamint Segway-en való közlekedés kipróbálhatósága.
- Az ingyenesen igényelhető Eötvös 10 kártyával az Eötvös 10 által szervezett programok látogatása és a vásárlás is jóval kedvezményesebb.
- A Terézvárosi Búcsú, mely minden évben Teréz naphoz kötődően október 15-e körül kerül megrendezésre szintén számos szórakoztató programmal várja látogatóit.
- Az európai színvonalon megújult Hunyadi téren szintén ingyenesen látogatható a szombati zenés délelőttök című programsorozat koncertjei.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem releváns, nincs adat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Az önkormányzat éves költségvetésében rendszeresen elkülönít egy keretet, hogy a rászorulókról részére ingyenesen élelmiszer-csomag osztását tegye lehetővé a Szolidaritási Központon keresztül ezzel is segítve az anyagi gondokkal küzdő terézvárosi háztartásokon. Idén a központ kétszer akkora összegből gazdálkodhat – azaz tizenkét és félmillió forintból - mint korábban, így ily módon tavasz után ősszel is segítséget tud nyújtani a nehéz helyzetben lévőknek. Az önkormányzat munkatársai 2013. június végéig kétezer, alapvető élelmiszereket tartalmazó csomagot - 1 kg kristálycukor, 1 kg liszt, 1 kg rizs, 0,9 l olaj, 2 kg tészta, 720 ml üveges zöldborsó, 720 ml üveges zöldbab, 400 g lönchús, 140 g paradicsompüré - osztanak ki a rászoruló lakosoknak személyi igazolvány, lakcímet igazoló kártya és jövedelemigazolás bemutatásával egyidejűleg.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A kerületben Terézvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik, amely kapcsolatot tart a köznevelési és szociális intézményekkel, illetve közösségi programokat szervez.

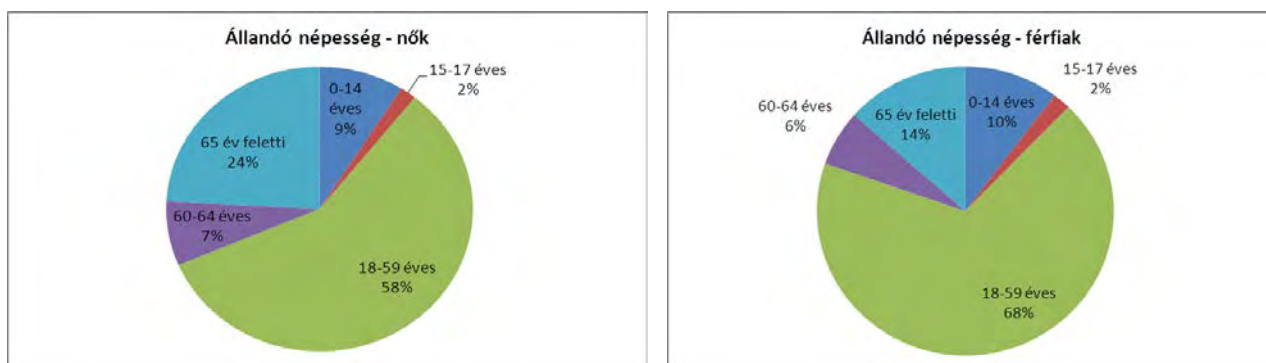
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során kerületünkben	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Ellátatlan munkanélküliek száma növekszik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek között sok a 30 napos munkát igazolni nem tudók száma	Közfoglalkoztatás fenntartása. Helyi foglalkoztatási lehetőségek önkéntes munkalehetőség felkutatása.
A lakossági adósságállomány növekszik.	Szociális segélyek és támogatások volumenének fenntartása ill. növelése Életmód tanácsadás, adósságkezelési tanácsadás.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

A 2011. évi népszámlálási adatok szerint Budapesten a 15 évesnél fiatalabbak népességén belüli aránya 2001 és 2011 között 12,8 százalékról 12,2 százalékra csökkent, ez az arány kerületünkben alacsonyabb 9,1%. Terézvárosban a 100 családra jutó gyermekek száma 76 fő, Budapesten 95 fő.

Forrás:TeIR, KSH

2012. december 31-i állapot szerint összességében kerületi gyermekek létszáma 4295 fő volt. Sajnos a születésszám alakulása nem jelzi a gyermekszám csökkenő trendjének megtörését.

4.1.1. számú táblázat Természetes szaporodás Terézvárosban

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás
2008	334 fő	580 fő	-246 fő
2009	315 fő	575 fő	-260 fő
2010	344 fő	568 fő	-224 fő
2011	310 fő	550 fő	-240 fő

Forrás:TeIR, KSH

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A veszélyeztetettség okai közül kiemелendő az anyagi nehézség, szülők munkanélkülisége, lakhatási problémák, lakhatás bizonytalansága illetve elvesztése, a család eladósodása, közüzemi tartozások felhalmozása, a közüzemi szolgáltatások kikapcsolása, a szülők életviteli problémái, a megjelenő devianciák szülőknél, gyermekeknél, a szülők mentális pszichés állapota, kezeletlen pszichés állapota.

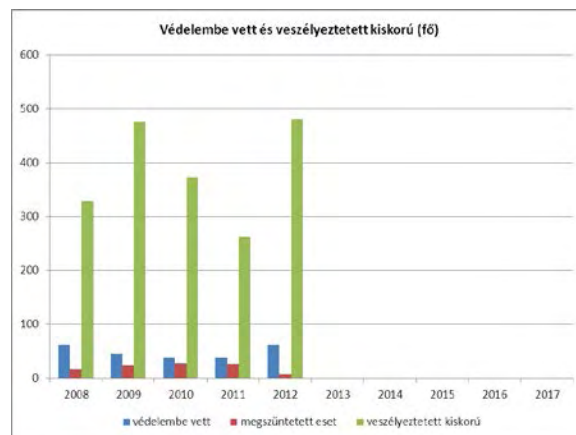
A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a

gyermeket védelembe vette, 2013. január 1-től ez a feladat kormányhivatali jogkörbe került, (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

Kerületben élő gyermekkorúak 11 %-a volt 2012. évben veszélyeztetett vagy védelembe vett gondozási ügyekben érintett (481).

4.1.2. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	62	17	329
2009	45	24	476
2010	39	27	373
2011	38	26	263
2012	61	8	481

Forrás:Helyi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet:

A 2013. szeptember 1-éig hatályos szabályozás értelmében hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

Terézvárosban a 7 éves és idősebb népesség 94,7 %-a végezte el az általános iskola 8. évfolyamát. Az iskolai végzettségéről a szülő önkéntesen a Gyvt-ben meghatározott eljárás keretében nyilatkozhat.

4.1.3. számú táblázat Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók létszáma

2008-2012. év közötti időszakban

Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1-3 év					
4-6 év	1	0	0	0	2
7-14 év	23	13	27	32	55
15-18 év	4	2	6	5	8
19 év felettiek	0	0	0	0	0
összes	28	15	33	37	65

Forrás:Helyi adatgyűjtés

A megállapított halmozottan hátrányos helyzetben lévők és a feltételezhető létszám (2031 fő) közötti nagy eltérés oka, valószínűsíthetően információ hiány miatti, mivel nem kérelmezték a halmozottan hátrányos helyzet megállapítását.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A jogosult gyermek számára a települési önkormányzat jegyzője a Gyvt-ben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg. (Gyvt. 18. § (1) a)) A jogosultság megállapítása során sor kerül a jövedelmi és vagyoni helyzet vizsgálatára a Gyvt. 19. §-a szerint. A kedvezményhez évi két alkalommal egyszeri kiegészítés is tartozik,

(gyermekenként 5800 Ft összegben), melyet - az elmúlt években pénzben - 2012. második felétől Erzsébet utalvány formájában kaptak a jogosultak. A vizsgált időszakban rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben mintegy 390-420 családban élő 600-800 gyermek részesült. A kedvezményhez járó egyre több juttatás az oka a támogatásban részesítettek növekvő számának. A kerületi gyermekkorúak (4295 fő) 18,4 %-a 794 gyermek volt jogosult 2012. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

4.1.4. számú táblázat Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek, tanulók létszáma 2008-2012. év közötti időszakban

Megnevezés	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
1-3 év	71	75	81	97	92
4-6 év	91	92	112	116	117
7-14 év	299	280	340	337	348
15-18 év	145	122	161	176	175
19 év felettiek	45	32	59	64	62
összes	651	601	753	790	794

Forrás:Helyi adatgyűjtés

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A gyermek jogán pénzben rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, rendkívüli gyermekvédelmi kedvezmény, óvodáztatási támogatás, valamint a gyermektartásdíj megelőlegezése és az otthonteremtési támogatás adható. A gyermektartásdíj megelőlegezése és az otthonteremtési támogatás folyósítását 2013. évtől a kormányhivatalok végzik. Természetbeni juttatásként gyermekek napközbeni ellátásához nyújtott támogatást, szociális nyári gyermekétkeztetést, mosható nadrágpelenka támogatást (30.000.-Ft/fő) lehet megállapítani. Az elmúlt években a támogatottak létszáma emelkedést mutat.

4.1.5. számú táblázat Pénzbeli és természetbeni támogatásokban részesülők száma 2008-2012. év között

Megnevezés	2008. év	2009. év	2010. év	2011. év	2012. év
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	651 fő	601 fő	753 fő	790 fő	794 fő
Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	463 fő	523 fő	548 fő	507 fő	483 fő
Óvodáztatási támogatás	0	0	2 fő	3 fő	8 fő
Kiegészítő gyermekvédelmi támogatások	1 fő	0	0	0	0
Gyermekek tartásdíj megelőlegezése	4 fő	6 fő	9 fő	10 fő	8 fő
Otthonteremtési támogatás	0	4 fő	4 fő	2 fő	0
Karácsonyi egyszeri pénzbeli juttatás (Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek részére)	651 fő	601 fő	753 fő	790 fő	794 fő
Fiatalok életkezdési támogatása	29 fő	27 fő	24 fő	17 fő	17 fő
Gyermekek napközbeni ellátásához nyújtott támogatás (Szociális nyári gyermekétkeztetés)	24 fő	4 fő	131 fő	101 fő	1 fő
Mosható nadrágpelenka támogatás	0	0	1 fő	1 fő	0

Forrás:Helyi adatgyűjtés

Az Önkormányzat a Derkovits Gyula Általános Iskolában biztosította a gyermekek nyári napközis táboroztatását a szociális nyári gyermekétkeztetéssel együtt. A gyermekek a táborban megfelelő felügyelet mellett érdekes, változatos programokon vehetnek részt. Az elmúlt években mintegy 100-125 gyermek vette igénybe.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes étkezésben részesülnek: a tartós beteg, és 3 vagy több gyermeket nevelő szülők gyermekei. Ingyenes étkezésre a rendszeres gyerekvédelmi támogatásra jogosultak.

Óvodáinkban ingyenes étkezésre jogosult 122 gyermek, 50 %-os kedvezményes étkezésre 82 gyermek. Az iskolákban 385 ingyenes étkezőt, és 201 kedvezményes étkezőt tartanak nyilván.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Kerületünk központi fekvése, a Belváros és a kerületben működő kulturális intézmények, követségek és cégek jelenléte indokolja, hogy nem magyar állampolgárságú gyermekek viszonylag nagy számban jelennek meg intézményeinkben.

Az önkormányzat által fenntartott/működtetett intézményekben : óvodákban 30, iskolában 43 gyermek nem rendelkezik magyar állampolgársággal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Terézvárosban nem releváns, bár a kerület egyes sűrűbben lakott utcáiban élők között magasabb a szociális és gyermekvédelmi segítségre szoruló család (Podmaniczky utca-Munkácsy Mihály-Andrássy út- Eötvös utca által határolt terület).

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Terézvárosban 8 körzeti védőnő a házi gyermekorvosokkal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a kerület egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek. Továbbá 6 iskolai védőnői szolgálat működik.

4.2.1. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe Terézvárosban

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	8	1781	223
2009	8	1803	225
2010	8	1864	233
2011	8	2045	256
2012	8	2094	262

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnők családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Összehasonlítva az egy védőnőre jutó országos átlaggal (300 gyermek) a kerületi helyzet elfogadható, azonban ha a jogszabályi előírás szerint vizsgáljuk (védőnő maximum 250 gyermek) akkor látható, hogy 2011. év óta a gyermeklétszám kissé felette van.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Terézvárosban nincs betöltetlen gyermekorvosi praxis. Egy gyermekorvosra 700 gyermek jut.

4.2.2 Orvosi ellátás Terézvárosban

Év	Házi gyermekorvosok száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	6 fő	26916 fő	164708
2009	6 fő	31342 fő	179706
2010	6 fő	28895 fő	176481
2011	6 fő	28117 fő	185020

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális- oktatási-) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

- egészségügyi területen

A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja. Fogászati szűrést a gyermek fogorvosok végeznek az oktatási intézményekkel történt időpont egyeztetés alapján. Az iskola fogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

- köznevelés területén

Az Nkt. 18. § (2) bekezdés a) pontja szerinti gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás (a továbbiakban: korai fejlesztés és gondozás) feladata a komplex koragyermekkorai intervenció és prevenció. Fontos a család kompetenciáinak erősítése, a gyermek és a család társadalmi inklúziójának támogatása. A korai fejlesztés és gondozás tevékenységei a komplex gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás, a társas, a kommunikációs és nyelvi készségek fejlesztése, a mozgásfejlesztés és a pszichológiai segítségnyújtás.

A korai fejlesztés és gondozás megkezdésére a szakértői bizottság tesz javaslatot. A szakértői bizottság a tizennyolc hónapnál fiatalabb gyermek szakértői véleményét a gyermek külön vizsgálata nélkül, a gyermek neurológiai szakorvos által felállított diagnosztikai vélemény és terápiás javaslat alapján is elkészítheti.

Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, akkor vehet részt korai fejlesztésben és gondozásban, ha a szakértői bizottság szakértő véleménye alapján nem kapcsolódhat be az óvodai nevelésbe.

A korai fejlesztés és gondozás egyéni foglalkozás, vagy legfeljebb hat gyermektől álló csoportfoglalkozás keretében valósítható meg.

Kerületünkben a Terézvárosi Pedagógiai Szakszolgálat végzi el fenti feladatokat a 2013/14 tanévtől, melyet a pedagógiai szakszolgálatokról szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet szabályoz.

Korábban, e tanév végéig az ambulancián kora gyermekkorai tanácsadást végeztek olyan szülők számára, akiknek gyermeke nem járt bölcsődébe, a szülő pedig bizonyos jelek alapján a fejlődésről szakmai segítséget igényelt. Évente 6-10 között mozgott az ellátottak száma.

Logopédiai szűrések minden évben teljes évfolyamokat érintve végzik. Az óvodai 5 évesek, valamint az első osztályosok körében kontroll szűrő vizsgálatot.

A fejlesztő pedagógusok ugyanígy a teljes korosztályt szűrik első osztályban tanulási képességek, matematikai képességek, grafikus képességek tekintetében.

A folyamatos logopédiai ellátásban részesülők száma évente 300-500 között mozog

d) gyermekjóléti alapellátás

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Kerületünkben a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás – Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat útján,
- gyermekek napközbeni ellátása: bölcsőde – Terézvárosi Egyesített Bölcsődék (TEB),
- átmeneti gondozás, formái:
 - helyettes szülői ellátás
 - gyermekek átmeneti otthona
 - családok átmeneti otthona – TECSASZO - CSAO

A *Gyermekjóléti Szolgálat* a Gyvt.-ben meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás feladatait gondozási, szolgáltatási és szervezési tevékenységgel biztosítja.

4.2.3. sz. táblázat Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálatnál a kezelt probléma és az ellátott gyermekek száma szerinti megoszlás 2012. évben.

Megnevezés	Kezelt problémák száma (halmozott)	Ellátott gyermekek (a fő probléma szerint)
Anyagi	422	140 fő
Gyermeknevelési	448	84 fő
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézségek	402	75 fő
Magatartászavar, teljesítményzavar	258	42 fő
Családi konfliktus (szülők-szülő közötti, szülő-gyermek közötti)	232	43 fő
Család vagy szülők életvitele	290	35 fő
Szülői elhanyagolás	91	23 fő
Családon belüli bántalmazás (fizikai, szexuális, lelki)	137	24 fő
Fogyatékoság, retardáció	20	5 fő
Szenvedélybetegség	24	10 fő
Összesen:	2324	481 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A kerületben élő gyermekkorúak számához viszonyítva (4295 fő) gondozási ügyek 11 %-os arányt képviselnek.

Kerületünkben 4 helyen működik **Bölcsőde** (2 Bölcsődében 40-40 férőhellyel, 2 Bölcsődében pedig 50-50 férőhellyel, összesen 180 férőhellyel. A bölcsődei felvételnél érvényesül az az alapelv, hogy előnyt élveznek azok a gyermekek:

- akit egyedülálló szülője nevel,
- akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja,
- aki családgondozásban részesül és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja,

- akit- gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú hozzátartozója nevel,
- akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni,
- akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

A bölcsődékben a felvétel egész évben folyamatos. Az előjegyzésbe vett gyermekek száma nem jelentős (pl. 2013. évben 7 gyermek, mert abban a korcsoportban már betelt a felvehető létszám). Abban az esetben, ha valaki mégsem igényli a férőhelyet a már felvett gyermekek közül, akkor ők kerülnek felvételre. Ebben a korban a gyermekek gyakrabban lesznek betegek és a gyógyulásuk is hosszabb időt vesz igénybe ezért a bölcsődék kihasználtsága éves szinten:

- 2009-ben – 71 %, átlagosan 167 felvett gyermeket,
- 2010-ben – 75,2 % átlagosan 161 felvett gyermeket,
- 2011-ben – 72,7 % átlagosan 156 felvett gyermeket,
- 2012-ben – 69,8 % átlagosan 148 felvett gyermeket,
- 2013. első negyed évében 74,1 % 170 felvett gyermeket láttak el átlagosan.

Játszódudvarral minden bölcsőde rendelkezik. Saját udvara 3 bölcsődének - 2. sz. Bölcsőde, Szondi u. 88.; 3. sz. Bölcsőde, Városligeti fasor. 40.; 4. sz. Bölcsőde, Dózsa Gy. út 104. – van.

Az 1. sz. Bölcsődének, Aradi u. 17. a játszódudvara a Szondi u. 91. szám alatt található. Ide tavasztól, őszig busszal szállítják a gyerekeket. A szállítás során szem előtt tartják a KRESZ szabályait, a gyerekek biztonsági gyermekülésben utaznak. Az udvarok gumiburkolattal ellátottak, ami az EU-s szabványoknak, előírásoknak megfelel. Az udvari játszóeszközök felülvizsgálata a 78/2003.(XI.27.) GKM rendeletnek megfelelően történik.

Minden bölcsődének van saját gyermekvédelmi felelőse, 51 hátrányos helyzetű gyermeket tartottak nyilván (2011. évben 34 gyermeket).

Önkormányzatunk **ellátási szerződést kötött a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzatával a családban élő 3-18 év közötti gyermekek, de átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradt,** (vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett) **gyermekek elhelyezésére.**

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy nincs olyan mértékű igény e szolgáltatási formára, hogy intézményt tartsunk fenn. Az ellátási szerződés szerint 1 fő 3-18 év közötti kerületi lakóhellyel rendelkező gyermek részére nyújt elhelyezést. 2012. évben nem volt igénybevétel.

Az Önkormányzat a **TECSASZO keretében 1993. év óta működtet Családok Átmeneti Otthonát,** mely 1997 óta tartozik a gyermekjóléti alapellátások körébe. 2012. évben 28 gyermek lakott az Otthonban családjukkal együtt. A családok közül négy 3 gyermekes család volt.

Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel is kötöttünk szolgáltatási szerződést helyettes szülői gondozásra. Az ellátás segítségével a szülők a gyermekük gondozásának terhe alól mentesülve minden energiájukat helyzetük rendezésére fordíthatták, hogy több műszakos munkavállalással lakásproblémájukon, anyagi gondjaikon úrrá legyenek, vagy kórházi kezelésük után, gyógyultan ismét vállalni tudták a gyermekük gondozását, nevelését. A 2012-es évben egy esetben merült fel a helyettes szülői ellátás igénybevétele, 2012.01.01-től 01.14-ig 2 gyermek esetében összesen 28 nap ellátással.

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálják:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: jogszabályok írják elő a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat.
- gyermekjóléti alapellátások: a Gyermekjóléti Szolgálat szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában.

- A Gyámhivatali intézkedések a gyermekvédelmi gondoskodásként a családba fogadásról, nevelésre alkalmas szülőnél, hozzátartozónál történő ideiglenes hatályú elhelyezésről.
- A gyermekek napközbeni ellátása: A gyermekek napközbeni ellátására összesen 180 férőhely áll rendelkezésre 4 bölcsődében. Az elmúlt években minden igényt kielégített az Önkormányzat, várakozó nem volt. A gyermekek napközbeni ellátását a 0-3 éves korú gyermekek mintegy 9 %-a veszi igénybe.
- A kerületben jelenleg megoldott az óvodáskorú és az általános iskoláskorú gyermekek elhelyezése. A kerületben 597 óvodai, és 1210 iskolai, 725 gimnáziumi férőhely van az önkormányzatunk által fenntartott és működtetett intézményekben.
- Az önkormányzatunk által fenntartott 5 óvodán kívül kerületünkben a Patrona Óvoda működik, mellyel köznevelési szerződést kötöttünk, valamint a bolgár kisebbségi önkormányzat által fenntartott óvoda.
- Általános iskolák száma 5, a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ a fenntartó, önkormányzatunk a működtető.
- Gimnázium nappali valamint esti-, levelező tagozattal működtetésünkben a Szinyei Merse Pál Gimnázium.
- A kerületben ezen kívül egy gimnázium és hat szakközépiskola működik.
- A gyermekszületések némileg növekvő száma miatt egyre több az óvodába jelentkező gyermek. A 2013/14. tanévre csak a 3. életévüket betöltött gyermekek számára van férőhely az óvodákban, miközben a jogszabály lehetőséget adna a 2 és fél évet betöltött gyermekek számára is a felvételre.
- Az iskolaotthonos oktatásban vesz részt a tanulók több, mint 50 %-a. A napközis, tanulószobai foglalkozásokat a tanulók 45%-a veszi igénybe.
- Nyári napközi néven a Derkovits Gyula Általános Iskola épülete és udvara ad helyet nyári szünetre eső időben a gyermekek napközbeni ellátásához, a programot pedig az E 10 szervezi. Az elmúlt években mintegy 100-125 gyermek vette igénybe.
- Minden önkormányzati fenntartású és önkormányzattal köznevelési szerződést kötött kerületi óvodában dolgozik gyermekvédelmi felelős, így óvónői vagy pedagógus asszisztens munkakörben dolgozók közül látják el a feladatot. Intézményenként, feladat mértékétől függően pótlékot kapnak. Feladatuk a családdal való kapcsolattartás, a hiányzások kezelése, az adminisztratív ügyekben való segítségnyújtás. Rendszeres kapcsolatot tartanak a Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálattal, főként esetmegbeszélés, továbbképzés és konferencia alkalmával.
- A nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény biztosít lehetőséget, finanszírozást a fenntartó részére, ezen keresztül az intézmények számára gyermekvédelmi felelős alkalmazására. A kerület egyetlen iskolájában működik önálló munkakörben szociálpedagógus a Vörösmarty Mihály Általános Iskolában. Ebben az iskolában van két gyermekvédelmi felelős is.
- Működik a kerületben a **gyermekvédelmi felelősök munkaközössége**, a pedagógiai szakmai szolgáltatást ellátó szervezet gondoskodott az aktivitásról. (havonta konzultáció) Jelenleg a fenntartóváltás után inkább a Gyermekjóléti Szolgálat

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Gyermekjóléti Szolgálat a veszélyeztetettség megszüntetésére családgondozást végez. Módja:

- ha a család, a gyermek maga kéri, illetve elfogadja a jelzőrendszerrel érkező jelzés következtében felajánlott támogatást, *az önkéntes együttműködés* keretében kerül sor a családgondozásra (2012. évben 348 gyermek/227 család részesült együttműködésen alapuló gondozásban),
- együttműködés hiányában *a hatóság intézkedése* (gyámhatóság) kötelezése alapján kerül sor a családgondozásra, a védelembe vétel keretében (2012. évben 133 gyermek/88család érintett.).

Formái:

- **Pszichológiai tanácsadás keretében** a családon belüli bántalmazás (fizikai, pszichés abúzus); az evészavar (anorexia); valamint a pszichoszomatikus zavarok a domináns problémakörök. Az elmúlt évben pszichológiai tanácsadásban részesült 241 esetben 18 gyermek 24 felnőtt.
- **Csoportfoglalkozásokat a szociálterápiás szerepjáték és bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése témakörben** (BRFK Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett és irányított "Csellengő akció") szerveznek. A szociálterápiás szerepjátékot 6-18 éves korú gyermekek részére, a bűnmegelőzés csoportot pedig az általános iskola 7.-8. osztályos tanulóinak szervezik. A szenvedélybetegségek kialakulását megelőző prevenció témájában, alapvetően az ún. KIABÁL program tematikájára épülve szerveznek csoportfoglalkozásokat.
- **Jogi tanácsadásért** a gyermekes családok tagjai 2012. évben 123 alkalommal fordultak a Gyermekjóléti Szolgálatához. Jogi jellegű problémáikra, panaszaik megoldása érdekében, anyagi és eljárásjogi útmutatást, értelmezési segítséget kaptak. Kéréseik alapján beadványok, kérelmek készültek részükre hatóságok, bíróságok előtti előterjesztésre. A kérdések, segítségkérések nagyrészt a családjog, munkajog, polgári jog, büntetőjog területét érintik.
- **A telefonügyelet** célja, hogy nyitvatartási időn túl felmerülő krízishelyzetben telefonon keresztül segítséget, tanácsot, tájékoztatást lehessen adni, illetve segítséget mozgósítani. 2012. évben mindössze néhány valóban krízishelyzetben történő telefonhívást kaptak.
- **Védelembe vételre** akkor kerül sor, ha fennáll a veszélyeztetettség ténye a gyermek vonatkozásában, de a szülő vagy gyermek nem együttműködő a veszélyeztetettség megszüntetésében, mérséklésében. 2012. évben 38 védelem alatt álló és 23 új védelembe vett gyermek esetében volt szükség intézkedésre.

Az Önkormányzat a TECSASZO keretében **Családok Átmeneti Otthonát üzemeltet**, mely a krízishelyzetbe került gyermekes családoknak tud segítséget nyújtani.

Önkormányzatunk **ellátási szerződést kötött a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzatával a családban élő (3-18 év közötti), de átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradt**, (vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett) **gyermekek elhelyezésére**.

Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel is kötöttünk szolgáltatási szerződést helyettes szülői gondozásra. Az ellátás segítségével a szülők a gyermekük gondozásának terhe alól mentesülve minden energiájukat helyzetük rendezésére fordíthatták.

A Terézváros Önkormányzata kiemelt feladatai között tekinti a kerületben élő gyermekek és ifjúsági korosztály egészséges felnőtté válásának érdekében szükséges intézkedések megtételét, a bűnelkövetővé és áldozattá válás megelőzését. Kerületünkben ezért elindult a „**sulirendőr**” program, „**Ovi-Zsaru**” program.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. A bölcsődékben, óvodákban, általános és középiskoláinkban zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

2008 szeptemberétől **egészségnevelői feladatot lát el a BFKH Budapest VI. kerületi Népegészségügyi Intézet munkatársa** (VI., VII., VIII., és IX. kerületi ellátási kötelezettséggel).

Az egészségfejlesztés- egészségnevelés feladatát az általános és középiskolai osztályokban főleg tanórai keretek között, az osztályfőnöki órák keretén belül, illetve egészségnapokon végzi. Az iskolai megkeresések alapján **engedélyezett egészségnevelés- egészségfejlesztésre fordítható óraszámok** változóak az általános iskola alsó és felső osztályaiban. A felső osztályokkal, valamint a középiskolai osztályokkal tanórai kereteken kívüli foglalkozásnak korlátot szab a diákok délutáni teendői, a házi feladat elkészítése, a külön órák és a töltődésüket szolgáló idő. A hatékonyságot csökkenti még a nagy csoportlétszám is (25-30 fő).

Az egészségnevelés és fejlesztés csak akkor tud beépülni készség szinten, ha rendszeresség, folyamatosság valamint az után követés megvalósul. Ezen kritériumok biztosítása nélkül, kétes a készség szintjén történő beépülés, az eredmény monitorozása, a visszacsatolás elvárása, azáltal a módosítás esélye. Azonban a kerület szakembereinek –munkaköréből adódó – leterheltsége, elfoglaltsága nem, vagy csak bizonyos esetekben teszi lehetővé a szakmai tapasztalatcserét.

A Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt feladata a **szabadidős programok szervezése is.**

Ilyenek a gyermekeknek szóló csoportfoglalkozások; alkalmakhoz (ünnepekhez, évszakokhoz) kapcsolódó programok; nyári fejlesztő foglalkozások, korrepetálások, felkészítés a javító vizsgára.

Ünnepekhez, évszakokhoz kapcsolódó programok (- Farsangtól Húsvétig, - Gyermeknap, - Halloween napi tökfáragás, Adventi készülődés, - Mikulás ünnepség) egyik alapvető célja, hogy segítse az ünnepváró hangulat megteremtését a gyermekek és szüleik számára, alapvetően valamilyen manuális tevékenység keretébe ágyazva. Sor kerül vendéglátásra, ünnepség szervezésére is. Ezeken a programokon kisebb-nagyobb gyermekek, szülők egyaránt képviseltetik magukat. Az évszakokhoz kapcsolódó programokhoz sorolható az 'Élmény teli nyár' címet viselő szabadidős program is.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az önkormányzat **étkezés kiegészítési támogatásban** részesíti azokat a kerületi diákokat, akik az önkormányzati működtetésű általános iskolákban valamint gimnázium nappali tagozatán aktív tanulói jogviszonyt folytatnak. Az étkezés kiegészítés a más jogszabály alapján járó normatív étkezési kedvezménytől függetlenül adható. Az étkezés kiegészítés kizárólag körülírt diákok közétkeztetésére, iskolai és erdei iskolai étkezési térítési díjának támogatására fordítható.

Az étkezés kiegészítés minden tanévben kétszer, a szeptember 1 -től december 31-ig és a január 1-től augusztus 31-ig terjedő időszakra adható, az adott tanév október 1-jén érvényes létszámadatok figyelembe vételével.

A Humán Bizottság minden évben kétszer, legkésőbb február 28-ig, illetve október 31-ig dönt az étkezés kiegészítés intézmények közötti felosztásának elveiről. (A bizottság döntése az intézményvezetők adatszolgáltatásán alapul.) Az étkezés kiegészítés mértéke tanulónként 40,- Ft/fő/tanítási nap, intézményenként ezer forintba kerekítve. Az Önkormányzat Képviselő-testülete a mindenkor évi költségvetési rendeletének elfogadásakor módosíthatja a következő tanévre vonatkozó támogatási összeget.

Nyári napközi néven a Derkovits Gyula Általános Iskola épülete és udvara ad helyet nyári szünetre eső időben a gyermekek napközbeni ellátásához.

Iskolai gyümölcsprogram kiegészítő támogatása

Az önkormányzat az általa működtetett általános iskolák zöldség, gyümölcs és legalább 50%-os gyümölcstartalmú gyümölcslé vásárlását - az egészséges táplálkozás elősegítése céljából, az európai uniós társfinanszírozású iskolagyümölcs-program kiegészítéseként - 5,-Ft/fő/tanítási nap összeggel támogatja, az iskola felső tagozatos diákjai számának alapján, intézményenként ezer forintra kerekítve. Az étkezés kiegészítésre nyújtott önkormányzati támogatás költségvetési fedezetét a mindenkor évi költségvetési rendeletben a céltartalékok között, a közoktatási alapban, külön soron kell megtervezni.

Tanulói tankönyvvásárlási támogatásról

A támogatás célja, hogy a kerületi diákok iskolakezdési terheit mérsékelje, ezen belül a tankönyvvásárlási kiadásait csökkentse. Az Önkormányzat évente egyszer tanulói tankönyvvásárlási támogatásban részesítheti azokat a kerületi diákokat, akik az Önkormányzat működtetésében lévő általános iskolákban valamint gimnázium nappali tagozatán aktív tanulói jogviszonnyal rendelkeznek. Azokra a tanulókra, akik más jogszabály alapján ingyenes tankönyvre jogosultak, tanulói tankönyvvásárlási támogatás nem igényelhető. A Humán Bizottság minden évben legkésőbb szeptember 30-ig dönt a tanulói tankönyvvásárlási támogatás felosztásának elveiről. A bizottság döntése az intézményvezetők adatszolgáltatásán alapul. A tanulói tankönyvvásárlásra nyújtott önkormányzati támogatás költségvetési fedezetét a mindenkor évi költségvetési rendeletben a céltartalékok között, a közoktatási alapban, külön soron kell megtervezni. A tanulói tankönyvvásárlásra nyújtott önkormányzati támogatás mértéke tanulónként 2.650,-Ft/fő/tanév, intézményenként ezer forintra kerekítve. Az Önkormányzat Képviselő-testülete a mindenkor évi költségvetési rendeletének elfogadásakor módosíthatja a következő tanévre vonatkozó támogatási összeget.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt egy alkalommal - 2011. áprilisában – érkezett. Ebben az ügyben az Egyenlő Bánásmód Hatóság 2011. szeptember 6-án kelt határozatában kötelezte az önkormányzatot a jogsértő állapot megszüntetésére és a komplex akadálymentesítés megvalósítására az általa fenntartott egy intézmény esetében 2012. december 31-ig.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat által nyújtott preventív, illetve gondozást nem igénylő szolgáltatások célja, hogy támogassa a gyermekek családban történő harmonikus fejlődését, megelőzze veszélyeztető körülmények kialakulását, illetve azok hatását enyhítse. A prevenció célok érvényesüléséhez fontos a szolgáltatás elérhetőségének tudatosítása, a szolgálat működéséről, tevékenységéről, programjairól való folyamatos tájékoztatás. Ennek érdekében a helyi médiumok segítségével (televízió, rádió, újság, honlap) többször adnak hírt aktuális programjainkról, eseményeinkről, ezekről (illetve általában a tevékenységünkéről, működésünkéről, szolgáltatásainkról) szórólapok, plakátok formájában is folyamatos tájékoztatást nyújtanak.

Ide sorolandó, ***gondozást nem igénylő szolgáltatási forma az információnyújtás, jogokról, ellátásokról, szolgáltatásokról való tájékoztatás, ügyintézésben való segítség, tanácsadás, egyszeri segítő beszélgetés.*** A felsorolt, rövid időtartamot felölelő, esetek nagy részében egy-két alkalmas segítő beavatkozások sokféle problémakört, témakört érinthetnek. Pl. anyagi nehézségek enyhítését célzó ellátások, szolgáltatások, átmeneti gondozás igénybevételeinek lehetőségei, bölcsődei ellátás igénybevételeiről tájékozódás, gyermekvédelmi hatósági intézkedésekről való tájékoztatás, különféle szülő és gyermekének kapcsolattartása, bántalmazó párjával kapcsolatot megszakító várandós

kismama támogatása helyzetének rendezésében. **2012. évben 42 esetben, 52 fő gyermeket érintett egy két alkalommal.**

A tanácsadás szolgáltatási forma esetében nem csak a családgondozó általi segítség, hanem egyéb speciális végzettségű szakemberek által nyújtott szolgáltatások is rendelkezésre állnak, úgymint a **jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás és a fejlesztőpedagógusi ellátás.**

A fejlesztőpedagógiai ellátás célcsoportja: Óvodai nagycsoportos gyerekektől az általános iskola befejezéséig, akiknek készségei, képességei fejlesztendők ahhoz, hogy az iskolában helyt tudjanak állni, illetve be tudjanak illeszkedni osztályközösségükbe. Egyre több a középiskolás tanuló, akiknek nehézségeit későn diagnosztizálják, illetve az általános iskolát elvégezték ugyan, de olvasási-, számolási-, szövegértési gyengeségük miatt a középiskolában nem tudnak teljesíteni.

Amennyiben a gyermek idegrendszere organikusan is sérült biztosan kialakul a tanulási nehézség (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia) és/vagy beilleszkedési nehézség. Ilyenkor a készségfejlesztés mellett szükség van re edukációra is. **2012-ben fejlesztőpedagógiai ellátásban részesült 21 gyermek 294 órában.**

Az **ingyenes korrepetálási** lehetőség célcsoportja: Tapasztalatok szerint nem megoldott a nyár folyamán a gyerekek pótvizsgára való felkészítése. Az érintett szülők nem tudják megfizetni a magántanárt, sok esetben hátrányos helyzetű, tanulási zavarokkal, magatartászavarokkal küszködő, iskolai kudarcokat megélt gyermekekről van szó, ahol hiányzik a belső motiváció, a támogató háttér. kerestek, akik szívesen vállalták a gyermekek felkészítését. Főként főiskolások, egyetemisták, fejlesztőpedagógus munkatársak önkéntes részvételével és koordinálásával végezték a pótvizsgára felkészítést. Az elmúlt évben pl. 8 önkéntes 70 órában, a fejlesztőpedagógus pedig 98 órában készített fel összesen 23 gyermeket matematika, magyar, fizika, kémia, történelem, angol tantárgyakból. Ennek eredményeként többségük sikeres vizsgát tett.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása biztosított, a hátránykompenzáló intézkedések igen jelentősek a kerület intézményeiben.

Az óvodákban gyermekvédelmi felelősök dolgoznak, rendszeresek a „családi napok”, melynek keretében szociális jellegű programok is vannak: adománygyűjtés, és osztás.

A kerületben ugyan szegregációval nem találkozunk, bizonyos területeken, utcákban lakók között vannak különbségek, így a Vörösmarty Mihály Általános Iskola az az intézmény, amelyikben a legtöbb HH-s gyermek található. Korábban integrációs felkészítést jelentő programban vettek részt, amelyet kiemelten támogatott az állam, valamint olyan képességfejlesztő programok kapcsolódnak hozzá, amelyek a lemaradást csökkentik.

Két éve a H2O programban vesznek részt, melynek céljai hasonlóak az előzőkhöz. A pedagógusok továbbképzéseken, a H2O rendszer más intézményeivel való eszmecseréken szerzik meg azt a módszertani, szakmai tudást, amivel garantált a program sikere.

Az iskolában szociálpedagógus és két gyermekvédelmi felelős dolgozik.

A többi köznevelési intézményben is gyermekvédelmi felelősök gondoskodnak a pedagógusok – családok – más ellátó szervezetek – összehangolt munkájáról. (gyermek – család – iskola .- gyermekjóléti szolgálat - családsegítő).

A sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása a kerületben biztosított.

Alapvetően integráló nevelésre törekszenek a szakemberek és az intézmények, de kerületünk felvállalta a beszéd fogyatékos gyermekek óvodai ellátását szegregáltan is. A Munkácsy 10. Óvoda 12 fős csoportban látja el a feladatot, és további 4 gyermeket integrálva nevel.

Az önkormányzattal köznevelési szerződést kötött „Boldogasszony Iskolánövérék” által fenntartott Patrona Óvoda az SNI ellátás többi formáját, a mozgássérült, magatartászavarral küzdő, stb. gyermekek ellátását biztosítja.

A szakember ellátottság nagyon jó az adott intézményeken belül és a pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézménynél is.

A BTM ellátás is teljes körű, mind intézményi, mind szakszolgálati szinten.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A köznevelés része a gyógypedagógusok, az iskola- és óvodapszichológusok munkája. A logopédusok, pszichológusok, és a gyógytestnevelők meghatározott óraszámban dolgoznak, a számukra kijelölt intézményben. Általában minden intézményre jut egy szakember (logopédus, pszichológus). A gyógytestnevelők fejlesztik a csoportjaikba járó alsós gyerekeket., akik az összlétszám kb. 30 %-át teszik ki – orvosi vizsgálat alapján szűrik ki és javasolják/előírják a gyógytestnevelést a gyermekek részére.

Az igényeknek megfelelően, a feladatellátás mértékében töltik a munkaidejüket egy-egy intézményben az utazó gyógypedagógusok és gyógytestnevelők az ellátás folyamán.

A logopédiai ellátás érdekében ambulancia is működik. Az ellátást a Terézvárosi Pedagógia Szakszolgálat munkatársai biztosítják.

A köznevelés része a mindennapos testnevelés, amit felmenő rendszerben a nemzeti köznevelésről szóló CXCV. tv tett kötelezővé. A testedzés, testnevelés azonban nem csak tanórán jelenik meg a gyerekek életében.

Minden héten legalább egy vagy kettő sportesemény valósul meg kerületünkben. Különböző bajnokságok, sportnapok, tanár-diák mérkőzések váltják egymást. Minden szombaton ingyenesen elérhető a Bajza Utcai Általános Iskola tanuszodája. A téli időszakban kedvezményes korcsolya-oktatás van a műjégpályán.

Az évente ismétlődő programok közé tartozik a kegyeleti futás, a Mikulás-napi váltó- és sorversenyek (óvodásoknak és iskolásoknak), a gyereknapi sportversenyek, az autómentes nap programjai. A gyerekek számára minden sportverseny ingyenes részvétellel zajlik, nevezési díj nélkül.

Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat által fenntartott közoktatási intézményekben alkalmazandó térítési díjak, tandíjak és egyéb szolgáltatási díjak megállapításának szabályairól szóló 19/2009. (VI. 29.) ö. alapján a szociális indokok alapján igénybe vehető kedvezményeket nevezi meg, melyek az önkormányzati fenntartású intézmények tanulóit érinti, vagyis ez idei tanévben érvényesíthető utoljára, az új fenntartó szabályozása még nem kidolgozott.

Eddigi szabályozás szerint: A térítési díj és a tandíj összege a fizetésre kötelezett szociális helyzetére tekintettel kérelemre csökkenthető. A kedvezményről az intézményvezető dönt. A díj teljes összegét el kell engedni, ha a kötelezett családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 50 %-át.

A fizetendő összeg a díj:

25 %-a, ha a kötelezett családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 50 %-a fölötti, de nem haladja meg ennek 100 %-át;

50 %-a, ha a kötelezett családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 100 %-a fölötti, de nem haladja meg ennek 150 %-át;

75 %-a, ha a kötelezett családjában az egy főre jutó jövedelem a mindenkori legkisebb öregségi nyugdíj összegének 150 %-a fölötti, de nem haladja meg annak kétszeresét.

A tanulmányi eredményre és a szociális helyzetre tekintettel külön-külön megállapított kedvezményt - legfeljebb a díj 100 %-áig - össze kell vonni. A térítési díj, tandíj a Tóth Aladár Zeneiskola AMI és a Szinyei Merse Pál Gimnázium esti- és levelező tagozatán tanulókat érintette.

A jövőben különösen érzékenyen érinti a jövedelemmel nem rendelkező, csak tanulói jogviszonnyal rendelkezőre

c) **hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció**
Nem releváns, ilyen nincs a kerületben.

d) **az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések**

Az iskolák között szignifikáns különbség nincs, az országos és budapesti átlagtól sincs jelentős eltérés a kompetencia-mérések tanúsága szerint. A Vörösmarty Mihály Általános Iskola 7-8-10 %-kal, míg más iskolák 3-4 %-kal maradnak el az átlagtól - tantárgytól, évfolyamtól függően. Minden általános iskolának van rá jellemző profilja: nyelv, ének-zene, sport, rajz, művészet – így a maga területén mindegyik rendelkezik sikerekkel

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Erősíteni a jelzőrendszeri tagok jelzési aktivitását, illetve együttműködési motivációját.	A jó gyakorlatok, pozitív eredménnyel járó esetvezetések bemutatása. A jelzés hatékonyabb módjának kimunkálása.
A gyermekek bántalmazásának száma növekszik, a gyermekvédelemben dolgozó szakemberek PTSD kezelése nem elég hatékony	Gyermekvédelemben dolgozók továbbképzése, külső szakértő, és előadó felkutatása, képzés.
Gyermekétkeztetésben az egészséges alapanyagok használata kevés.	Gyermekétkeztetés átszervezése vonatkozó önkormányzati rendelet és egyéb jogszabályokban előírt feltételek megteremtése.
Krízisbe került családok, ellátatlan gyermekek védelmére nincs az önkormányzatnak intézménye a helyettes szülői és az átmeneti otthoni igény kielégítéséhez.	Ellátási szerződések fenntartása helyettes szülői és átmeneti otthon esetén Budapest VIII. kerület Józsefváros Önkormányzatával és a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel
A leányok, nők egészségmegőrzésére hangsúlyt kell fordítani.	Silgard (HPV) oltás további fenntartása
A hátrányos helyzetek családban a gyermekek iskolázottsága alacsonyabb.	Tanulmányi ösztöndíj fenntartás az iskolai tanulmányokhoz.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára fontos. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

Az esélyegyenlőség megvalósítását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges a tudatformálás és szemléletváltás ezen a területen is. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszatérésének esélyeit. A Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala Esélyegyenlőségi Programjában célkitűzésként szerepel a GYES lejártát követően munkába visszatérő kismamák munkaidő kedvezményének lehetősége.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők gazdasági aktivitása, foglalkoztatásának mutatói a munkavállalási korúak száma, stb. csupán arról ad tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség.

2011. évi népszámláláskor 21174 fő nő, és 17145 fő férfi élt a kerületben. A női gazdaságilag aktív népesség 49 %-a, a férfiak 38 %-a gazdaságilag nem aktív csoportba tartozott. Ez a csoport foglalja magába az inaktív keresőket (nő 6632 fő, férfi 3094 fő) és az eltartottakat (nő 3788 fő, férfi 3562 fő). Az inaktív keresők közé tartoznak a GYES-en lévők (nő 568 fő, férfi 9 fő), a nyugdíjasok (nő 5878 fő, férfi 2958 fő), és egyéb (nő 186 fő, 127 fő).

5.1.1. számú diagram

5.1.2. számú diagram

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők esetében az inaktív kereső csoport magas létszámát az öregségi nyugdíjkorhatár 55 évről 62 évre történő fokozatos emelése magyarázhatja (sokan igénybe vették a 40 éves munkavisztonnyal nyugdíjba vonulás lehetőségét), a férfiak körében mért változás hátterében is a korhatár előtti nyugdíjazási lehetőségek, illetve a munkaviszony rokkantság címén való megszüntetésének beszűkülése állhat.

A munkanélküliség a férfiakat érintette nagyobb arányban, de a női munkavállalóknál is látható emelkedés. A női munkanélküliség és az a tény, hogy a gazdaságilag aktív női népesség mintegy fele inaktív, a nők gazdasági függőségének, kiszolgáltatottságának oka és következménye is. A családi, magánéletbeli feladatok és felelőségek általában a nőket terhelik pl. gyermeknevelés (GYES-en magasabb számban vannak nők, mint férfiak), idősgondozás, stb. Ezt támasztja alá az a tény is, hogy 2515 gyermek nevelkedik egy szülővel (ebből apa nevel 320 gyermeket).

5.1.3. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	12263	13362	12017	12996	246	366
2009	12117	23913	11698	23503	419	410
2010	12035	12055	11588	11560	447	495
2011	12501	13999	12064	13479	437	520

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

A női munkanélküliség kerületünkben is emelkedik, de sajnos magasabb százalékban, mint a férfiaknál.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Terézvárosi Családsegítő Szolgálatnál működő álláskereső tanácsadás és klub segíti a kerület lakosát a munkahely megszerzésében.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A kerület népességében a nők aránya magas, ezer férfire 1235 nő jut (a fővárosban 1181 nő). Az általános iskola 8. évfolyamát a női népesség 94,3 %-a, míg a férfi 95,5 %-a végezte el. A magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőknél a nők magasabb arányt képviselnek. Legalább érettségizettek közül a nők 71,9 %-ot, férfiak 69,4 %-ot, Egyetemi, főiskolai stb. oklevéllel rendelkezőkből pedig, a nők 36,1 %-ot, férfiak 35,2 %-ot képviseltek a 2011. évi Népszámlálás adatai szerint.

Az alacsonyan iskolázott nők elhelyezkedése a munkaerőpiacon a férfiakéhoz hasonlóan nehéz. Az iskolai végzettségben kimutatható kicsi eltérés nem jelent előnyt a nők számára.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést több jogszabály is tiltja, ezer között is kiemelt szerepet foglal el az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve. Ugyanakkor a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását nem írja elő jogszabály.

Terézvárosban is megfigyelhető a női munkaerő túlsúlya a pedagógus, vagy a szociális intézmények szakdolgozói között. A bérkülönbség a törvényi szabályozásnak köszönhetően nem jelentkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Kerületünkben a gyermekek napközbeni ellátását szolgáló bölcsődei férőhelyek minden igényt kielégítettek az elmúlt évben (váro listán 7 fő/2013). 180 férőhely várják elsősorban a munkaerő piacra visszatérő szülők gyermekeit.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben lévők várandós anyákra és gyermekekre fordítanak fokozott figyelmet. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

- Nők elleni erőszak áldozataival foglalkozó ellátás a Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálatnál pszichológiai tanácsadás keretében zajlik. A munkakört betöltő munkatárs tapasztalatai szerint domináns problémakör a családon belüli bántalmazás fizikai, pszichés abúzus. A nők (és gyermekek) azonban nem csak a partnerkapcsolatban (házasság, élettársi kapcsolat, udvarlás, alkalmi kapcsolat) szenvedhetnek el szexuális erőszakot, hanem idegenektől, közterületen, szolgáltató és munkahelyen stb. is. Az elmúlt évben 241 tanácsadásra került sor 18 gyermekkorú és 24 felnőtt korú részére.
- A munkatársak rendszeresen továbbképzésen gyarapítják tudásukat ezen a területen is:
- Segítő munka a párkapcsolati erőszak áldozataival és gyermekeikkel;
- KIABÁL konferencia (bűnmegelőzés, áldozattá válás megelőzése, drog prevenció témában);
- A Terézvárosi Családsegítő Szolgálatnál is ellátnak pszichológiai tanácsadást,
- A Családok Átmeneti Otthonában a szülők részére mentálhigiénés, jogi, pszichológiai segítséget nyújtanak.

Az Önkormányzat önálló bűnmegelőzési koncepcióval rendelkezik, a hivatalban közbiztonsági referens segíti az intézmények, szervezetek közötti koordinációt.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. családok átmeneti otthona)

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles. Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti ellátási szerződés formájában Fehér Kereszt Baráti Kör Egyesület – helyettes szülői hálózat, - TECSASZÓ keretében a CSÁÓ (családok átmeneti otthona).

A családok átmeneti elhelyezését TECSASZÓ keretében a CSÁÓ biztosítja. Az elmúlt évben az igénybe vevők közel fele kerületünk lakosaiból került ki. 2012-ben 14 család, 27 gyermek kapott ellátást (összes lakó 53 fő). Az anyagi problémák, a tartós munkanélküliség jellemző a klienseikre, az átmeneti ellátás gyakran életformává válik, azaz a családok, a gondozási idő leteltével nem kerülnek ki a rendszerből, hanem csak másik CSAO lakói lesznek.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Az Önkormányzat női polgármester irányításával működik, a képviselők körében alpolgármester közül 1 nő.

A helyi civil közélet megtestesítői igen nagy számban nők, különösen az idősebb korosztályban. Derűs Alkonyat Nyugdíjas Egyesület, Terézvárosi Nyugdíjas Klubegyesület, Nyugdíjasok Baráti

Társasága, Terézvárosi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete, „Nosztalgia” Oroszul beszélő Nőkért Egyesület, de kerületünkben van a központja a Nők Világbéke Szövetségének, és Magyar Nők Szövetségének is. A Nők Terézvárosért nevű egyesület is aktivizálja a lakosságot. Klubot működtet, ahol bármely okból gyermeküket, gyermekeiket egyedül nevelő nők és férfiak, továbbá gyermekeik számára létesült, legyenek bármilyen korúak. Aktív kikapcsolódást, egészségmegőrzést, betegségmegelőzést is kínálnak hölgyeknek, uraknak, kicsiknek, nagyoknak, teljesen ingyenesen.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is. A közparkok és közkertek alkotják a kerület zöldhálózatainak központi elemeit, ezeket folyamatosan szépítjük, bővítjük. Az E10 Művelődési Házban programokat, rendezvényeket kínálnak mindazoknak, akik hasznosan kívánják eltölteni szabadidejüket. Folyamatosan megújuló programkínálat mellett helyi hagyományos programokat is szerveznek: kiállítások, koncertek, színházi előadások, játszóház, gyermek- és családi programok, tanfolyamok, bálók, ünnepi és művészeti események, nyugdíjas programok egyaránt megtalálhatók.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése, rugalmas nyitvatartási idő.
Nőket érő erőszak áldozataival foglalkozó munkatársak folyamatos tovább- és átképzése.	Rendszeres képzésen való részvétel a munkatársak számára különösen a PTSD (poszt-traumás stressz-betegség) felismerésének és kezelésének sajátosságaira.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

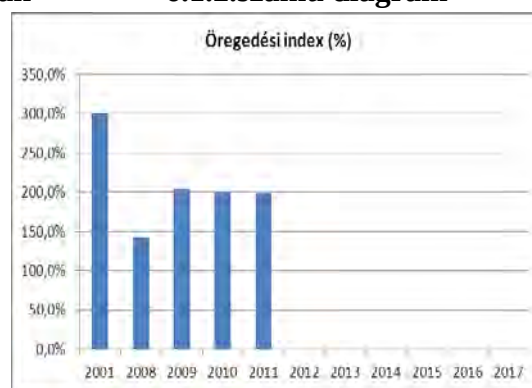
6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A népesség idősödésének egyik jellemző mérőszáma a gyermek- és idős korúak egymáshoz viszonyított aránya. Kerületünkben 2001. évről 2011. évre a száz családra jutó 268 családtag 249 főre (7%-kal) mérséklődött. Míg 2011. évben a gyermekkorúak és az idős korúak száma megegyezett 93 fő volt, addig 2001. évre a gyermekkorúak száma 18 %-kal csökkent, míg az idősök száma csupán 6 %-kal. Budapesten nem tapasztalható ekkora csökkenés, 2001. évben száz családra jutó 277 családtag csupán 2 %-kal, 271 főre mérséklődött. A gyermekkorú és az idős korúak rátája is 1-2 %-kal csökkent. Az idősödés eltérő mértékben jellemezte a nemeket, az idős korúak aránya a férfiaknál kisebb (21 %), mint a nőknél (29 %).

6.1.1.számú táblázat Öregedési index Terézvárosban

Év	65 év feletti állandó lakosok száma fő	0-14 éves korú állandó lakosok száma fő	Öregedési index %
2001	9626 fő	3199 fő	300,9 %
2008	4922 fő	3453 fő	142,5 %
2009	6915 fő	3383 fő	204,4 %
2010	6785 fő	3388 fő	200,3 %
2011	6705 fő	3378 fő	198,5 %

6.1.2.számú diagram

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Kerületünkben 2011. évben az öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíja férfiaknál 131 eFt, nőknél 116 eFt összegű volt, ez az összeg alacsonyabb az összes nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülőknél. A KSH 2012. júniusban megjelent kiadványa szerint a létminimum 75 eFt volt a nyugdíjas korcsoportra számolva 2011. évben.

6.1.3. számú táblázat Öregségi nyugdíjban részesülők átlagnyugdíja 2011. évben

Év	Öregségi nyugdíjban részesülők száma	Öregségi nyugdíj összege 2011. (Ft)	Öregségi átlagnyugdíj összege (Ft)	Nyugdíjban és nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma
férfi	2462 fő	324 949 870 Ft	131 986 Ft	3265 fő
nő	4916 fő	570 295 555 Ft	116 008 Ft	6118 fő

Forrás:TeIR

6.1.4 sz. táblázat Létminimumértékek 2008–2011. év[Ft/hó]

Háztartástípusok	2008	2009	2010	2011
Egy háztartásra számítva nyugdíjas korú háztartásban				
Egytagú	64 562	67 522	70 862	75 547
Kéttagú	111 191	116 287	122 041	130 109
Háromtagú	157 819	165 053	173 219	184 670
Egy főre számítva nyugdíjas korú háztartásban				
Egytagú	64 562	67 522	70 862	75 547
Kéttagú	55 595	58 143	61 021	65 054
Háromtagú	52 606	55 018	57 740	61 557

Forrás:KSH 2012. június létminimum,2011

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Kerületünkben 2011. évben regisztrált nyugdíjas egyéni vállalkozások száma 610 db, regisztrált nyugdíjas vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozások száma pedig 223 db. A nyugdíjkorhatár emelkedésével az idősebb korosztály munka világában töltött ideje kitolódott.

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A kerületben idegen nyelv tanfolyamokat szervezünk valamint számítógépes oktatást, melyre nagy érdeklődés mutatkozik.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A területileg illetékes munkaügyi központtól kapott adatok szerint az 55 év feletti aránya magasabb a fiatalabb korosztályénál.

6.2.1. számú táblázat a nyilvántartott álláskeresőik száma korösszetétel szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	fő	612	829	943	957
20 éves és fiatalabb	fő	5	5	9	11
	%	0,8%	0,6%	1,0%	1,1%
21-25 év	fő	50	58	67	56
	%	8,2%	7,0%	7,1%	5,9%
26-30 év	fő	80	121	118	112
	%	13,1%	14,6%	12,5%	11,7%
31-35 év	fő	83	133	146	128
	%	13,6%	16,0%	15,5%	13,4%
36-40 év	fő	76	107	115	128
	%	12,4%	12,9%	12,2%	13,4%
41-45 év	fő	62	98	101	131
	%	10,1%	11,8%	10,7%	13,7%
46-50 év	fő	69	85	95	105
	%	11,3%	10,3%	10,1%	11,0%
51-55 év	fő	116	114	144	125
	%	19,0%	13,8%	15,3%	13,1%
56-60 év	fő	65	106	141	156
	%	10,6%	12,8%	15,0%	16,3%
61 év felett	fő	6	2	7	5
	%	1,0%	0,2%	0,7%	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális juttatásokról, szolgáltatásokról, többek között a helyi újságból, médiából, házi orvosnál, a Terézvárosi Családsegítő Szolgálatnál, a Terézvárosi Gondozó Szolgálatnál kaphatnak felvilágosítást. A Szolgálatok munkatársai a Polgármesteri Hivatal Szociális és

Gyermekvédelmi Osztálya, valamint a Hivatal nyugdíjas referense is segítséget tud nyújtani a lehetőségek ismertetésével.

Az idősebb korosztály számára az egészségügyi szolgáltatások a **TESZ ellátórendszerében teljes körűen** rendelkezésre állnak. Rendszeres szűrővizsgálatokon részt tudnak venni.

A Terézvárosi Gondozási Szolgálatnál a **kötelezően nyújtandó szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás és a nappali ellátás mellett, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás** is igénybe vehető. A kerület lakosai jogszabály által meghatározott jogosultsági feltételek alapján vehetik igénybe ezt a szolgáltatást. 2012. évben 46 fő vette igénybe, az év folyamán 70 riasztás történt, melyből azonnali orvosi intézkedésre, mentőhívásra, életmentésre is sor került. A TEGOSZ biztosítja a 24 órás készenlétet riasztás esetén a krízishelyzetbe jutott személyeknek, azért hogy 30 percen belül a segítség a lakásra tudjon érkezni.

Az egészségügyi alapellátáshoz tartozó **otthoni szakápolás** 1997 évi pályázaton elnyert összegből indult. A szolgáltatással évente 200-250 személy szakápolását, gyógytornáztatását, fizioterápiás kezelését és logopédiai ellátását tudják megoldani. Ez az ellátási forma a lakosság körében nagyon elterjedt, a betegek házi és szakorvosai folyamatosan rendelik. Egyre komplexebb betegcsoportokat kezelnek, nem csak idős, hanem fiatalabb korosztályt is. A logopédiai és a fizioterápiás ellátás miatt a fővárosban ez a szolgáltatás egyedülálló, hisz más otthonápoló szolgálat ezt a tevékenységet nem végzi.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kerületi színházi előadások ingyenes látogatásához az idők részére az Önkormányzat rendszeresen biztosít színházjegyet, cirkuszjegyet. Az Elő Községi Ház programjában szereplő szórakozási lehetőségről rendszeresen szórólapokon értesítik a lakosságot.

c) idők informatikai jártassága

Komoly probléma, mint már fentebb megfogalmaztuk a fiatalok esetében is az infokommunikációs lemaradás, de ez az idős korosztályra még különösen jellemző, akiket csak a felnőttképzés keretében lehet megszólítani. (ebben jó kezdeményezés az országos KATTINTS NAGYI programok szervezése). Terézvárosban ingyenes számítástechnikai tanfolyamot 2013. évben 93 fő végzett el felnőttképzés keretében.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A kerületben működik Természetvédők Turista Egyesülete Közhasznú Szervezet, mely egészséges túrázási kirándulási lehetőséget biztosít az idősebbeknek is.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idők informatikai jártassága alacsony.	Informatikai tanfolyam.
Szűrőprogramokról való tájékoztatás nem jut el mindenkihez. Idők egészségi állapota javításra szorul. A szűréseken való részvételi nagysága nem ismert.	Szűrőprogramokról hatékonyabb tájékoztatás.
A krízishelyzetbe került egyedül élő, elmagányosodott személyek száma növekszik, elvárásuk a közösségtől a segítségnyújtásukra nő.	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás fenntartása, a szolgáltatás folyamatos működtetése, (2013. VII. 1-től állami feladat. Jelenleg pályázati finanszírozás meghosszabbítás történt 2013. XII. 31-ig).

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Arról, hogy a lakosság hogyan ítéli meg egészségi állapotát a 2011. évi népszámlálási adatokból következtethetünk (bár a tartós betegsége, illetve fogyatékossga vonatkozó kérdéseire nem volt kötelező a válaszadás, a kérdésre a megkérdezett fővárosi lakosok háromnegyede válaszolt). Fővárosi szinten 66 394 fő (a népesség 3,8 százaléka) mondta magát valamilyen **fogyatékossgal élőknek. Számuk 19 százalékkal, népességen belüli arányuk 0,8 százalékponttal csökkent tíz év alatt.** Közöttük továbbra is több a nő (54 százalék). A teljes budapesti népesség 15 százaléka, mintegy 255 ezer ember vallotta magát **tartósan betegnek**, akiknek nagyobb része 58 százaléka szintén nő.

A fogyatékos és a nem fogyatékos emberek korstruktúrája jellemzően eltér egymástól. A fogyatékossgal élők között kisebb (4,8 százalék) a gyermekek és jóval nagyobb (57 százalék) a 60 éves és idősebbek aránya. Egy fogyatékossgal élőt több fogyatékossgai típus is érinthet. A fogyatékkal élők közel fele, mintegy 30 ezer ember mondta magát mozgássérültnek. A második leggyakoribb fogyatékossga a hallássérültség, amely a fogyatékos emberek 21 százalékát sújtja. Ezt követi a gyengénlátás és a vakság fogyatékosokon belüli 20 százalékos aránnyal. A nők körében a férfiakénál nagyobb a mozgás-, a látás- és a hallássérültek aránya. A fogyatékossga az érintetteket – válaszaik alapján – elsősorban a mindennapi életben, a közlekedésben, illetve a tanulásban és a munkavállalásban akadályozza.⁴

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Terézvárosban nem működik védett foglalkoztatás.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetés miatti bejelentés az alkalmazottak részéről a foglalkoztatás kapcsán Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában a 2011. január 1. és 2016. december 31. közötti időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terv alapján 2011. és 2012. évben nem érkezett. Ami pedig a civil szférában előforduló hátrányos megkülönböztetéseket illeti, nincs erről tudomásunk és nyilvántartásunk.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

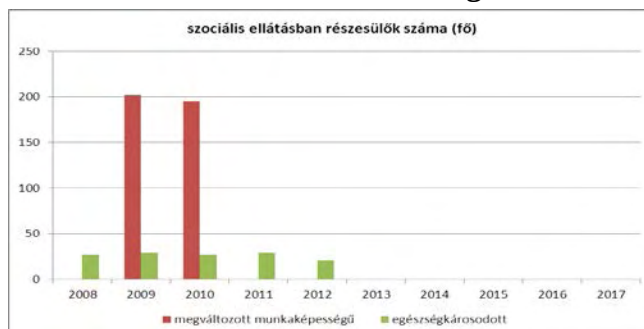
A Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona munkatársai életviteli tanácsadást nyújtanak gyermekek és szüleik részére. Az ellátottak részére sok programot és elfoglaltságot, nyári táborot szerveznek.

⁴ KSH 2011. évi népszámlálás

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.2.1. számú diagram

A szociális ellátások közül **az aktív korúak ellátása keretében egészségkárosodottak rendszeres szociális segélye** állapítható meg az Szt.-ben meghatározott feltételek szerint a kérelmezőknek. Az egészségkárosodottak rendszeres szociális segélyében évek óta 20-25 fő részesül.

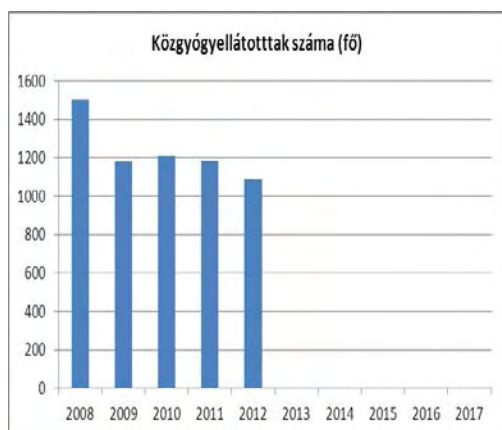

F

Forrás: TeIR, KSH Tstar

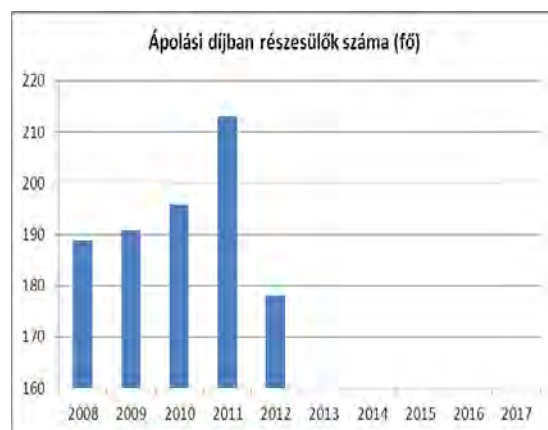
A gyógyszerköltségeikhez illetve gyógyászati segédeszközökhöz nyújt támogatást **a közgyógyellátásra jogosultság**. Az Szt.-ben meghatározott esetekben állapítható meg alanyi jogon, valamint az önkormányzat rendeletében foglalt feltételek szerint méltányossági alapon. A fogyatékos személyek ápolását, gondozását végző hozzátartozó az Szt. vagy az önkormányzati rendelet alapján ápolási díjban részesíthető. A súlyos fogyatékos, valamint a 18 év alatti tartós beteg gyermekeket ápolók normatív alapon állami forrásból, a tartós beteg 18 év feletti hozzátartozót ápolók az önkormányzat saját forrásából finanszírozott ápolási díjat kapnak. Az ápolás időtartama szolgálati időnek minősül.

7.2.2. számú diagram

Forrás: Helyi adatgyűjtés

7.2.3. számú diagram

Forrás: Helyi adatgyűjtés

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Elsődleges fontosságú ezen társadalmi csoport helyzetének megértéséhez az életfeltételeik és szükségleteik biztosítását előíró jogszabályi környezet megismerése az alábbi jogszabályok által, melyek együttes célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek a meghatározása továbbá, a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitáció szabályozása, és mindezek eredményeként a fogyatékos személyek

esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása:

- 2003. évi CXXV. az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény
- 1998. évi XXVI. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló törvény (továbbiakban: Ftv.)
- 253/1997. (XII.20.) az országos településrendezési és építési követelményekről szóló Korm. rendelet (továbbiakban: OTÉK)
- 1997. évi LXXVIII. az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény (továbbiakban: Étv.)
- 176/2005.(IX.2.) a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló Korm. rendelet
- 177/2005.(IX.2.) a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásról szóló Korm. rendelet
- 2007. évi LXXXIV. a rehabilitációs járadékról szóló törvény
- 6/1996. (VII.16.) a foglalkoztatást elősegítő támogatásokról, valamint a munkaerő piaci Alapból a foglalkoztatási válsághelyzetek kezelésére nyújtható támogatásról szóló MüM rendelet

A középületek akadálymentesítésének elvártsága és meglétének törvényi kötelezettségének előírtsága szempontjából fontosak a fenti jogszabályokban lévő fogalommagyarázatok, különös tekintettel az alábbiakra:

- Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.
- Közszolgáltatás: A korábbiakkal ellentétben jelen törvény célja a közszolgáltatás meghatározása, és nem a középület definiálása felől ad megoldást. Tehát, a törvény alapján közszolgáltatásnak minősülnek az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez magában foglalja a közszféra szolgáltatásait. Továbbá közszolgáltatásnak minősül minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója. Ezáltal a piaci szektor szereplőire is kiterjed a megoldandó feladat. A törvény szintén közszolgáltatásnak minősíti a település vagy településrész közellátását szolgáló, hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenységet is.
- Akadálymentesség: az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 2. §-ának 1. pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő épített környezet;
- Egyenlő esélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető; továbbá az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal

elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők.

Mindezek ismerete alapján elmondható, hogy Terézváros közigazgatási területén sajnos nincs az önkormányzat tulajdonában komplex akadálymentesítéssel bíró - azaz minden sérült ember által egyaránt használható – csak részlegesen akadálymentesített középület. Utóbbi annyit tesz, hogy többnyire csak a bejutás fizikai akadálymentessége biztosított.

Ez azonban nem azt jelenti, hogy nincs meg a szándék ezen hiányosság pótlására, ezen emberek minimális és elengedhetetlen életfeltételeinek megvalósítására.

Számos építési engedéllyel rendelkező tervdokumentációt készítettünk – többek között iskolákra, orvosi rendelőre, családsegítő épületére vonatkozóan – melyek megvalósításához európai uniós forrásokat biztosító pályázatokon indultunk, sajnos eredménytelenül. Mivel a komplex akadálymentesítés célját tűztük ki – a részleges pl.: csak fizikai akadálymentesítés helyett - ezért ezeknek a beruházásoknak a megvalósítása csak önkormányzati forrásból nem volt lehetséges.

A fogyatékkal élők, mint célcsoport esetében egyértelmű fejlesztési célként fogalmazható meg a közeljövőben az elmaradt beruházások megvalósítása.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A középületek akadálymentesítettségével megegyezően elmondható, hogy a közszolgáltatások, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés is többnyire csak a fizikai akadálymentesítés szintjéig – azaz a kerekesszéket, mankót, botot használók és a babakocsival közlekedők számára – valósult meg.

Ezen esetekben a siketek és nagyothallók számára jeltolmács, indukciós hurok elvén működő hangosító berendezés, a vakok és gyengénlátók számára Braille-feliratok, taktilis, tapintható jelölésrendszer, egységes, olvasható információs rendszer, tájékozódást segítő hangok, akadálymentes honlap, az értelmi fogyatékosok számára infokommunikációs akadálymentesítés, tájékoztató információs rendszer ikonokkal, egyszerűsített formanyomtatványok, tájékoztatók alkalmazása hiányzik.

Ami a lakóépületek és a szolgáltató épületek akadálymentesítését illeti, nincs erről nyilvántartásunk. Azonban a helyi szabályozás szintjén a Budapest Főváros Terézváros Önkormányzata Képviselő-testületének 29/2011. (VII. 04.) számú önkormányzati rendeletére, a Budapest, VI. kerület Terézváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat (Továbbiakban: TЭСZ) 11. § (9) bekezdése rendelkezik az akadálymentesítéssel kapcsolatos, teljesítendő feltételekről. Ugyanakkor ezen cél érdekében engedményeket is tesz, melyek következtében a meglévő épületben a megengedett legnagyobb beépítés, illetve megengedett legnagyobb szintterületi mutató mértékét már meghaladó esetben is lehetséges az akadálymentes a személyfelvonó létesítése.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Mivel hivatalunkban nem dolgozik fogyatékos személy, ezért akadálymentesített munkahely nem került kialakításra. Azonban elmondható, hogy a dolgozók számára a Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzatának Polgármesteri Hivatalában a 2011. január 1. és 2016. december 31. közötti időszakra vonatkozó Esélyegyenlőségi Terv éves beszámolója szerint, a vezetés igyekszik a hivatali dolgozók számára kedvezőbb és ergonomikus munkakörnyezet kialakítását biztosítani.

Ami a versenyszféra munkakörülményeinek akadálymentesítését illeti, nincs nyilvántartásunk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az egyes épületek, szolgáltatások akadálymentesítéséhez szervesen hozzátartozik a megközelítésük akadálymentesítése is.

Mindez tartalmazza az akadálymentes tömegközlekedési eszközök használatát, akadálymentes tömegközlekedési útvonalak létesítését, az egyes megállók közelében a biztonságos átkeléshez gyalogos átkelőhely létesítését, mely kerekesszékből is elérhető magasságra elhelyezett jelzőberendezéssel ellátott, valamint a közlekedési útvonalak mentén sík és csúszásmentes felületű járda létesítését. Mindezen feltételek a VI. kerületben a felszín feletti tömegközlekedési eszközök esetében – alacsonypadlós buszok, trolik, villamosok – megfelelő színvonalon teljesülnek.

A gépjárművel való közlekedés esetében elmondható, hogy a közintézmények 50 m-es körzetében eddig kijelölt akadálymentes parkolóhelyek teljesítik az előírt követelményeket.

A járdák kereszteződési csomópontokban történő lesüllyesztése korábbi nyertes pályázatoknak köszönhetően nagy számban megvalósult, azonban taktilis jelzésekkel – bottal és cipőtalppal könnyen kitapintható módon, kontrasztos kivitelben – csak elenyésző számban lett ellátva.

Terézváros Budapest második legkevesebb zöldfelülettel rendelkező kerülete, ezért csak néhány, kisebb kiterjedésű közpark található kerületünkben. Elmondható, hogy felújításuk során mind a Liszt Ferenc téren, mind pedig a Hunyadi téren a közterületek kialakításánál figyelembe vették az akadálymentesítés követelményeit.

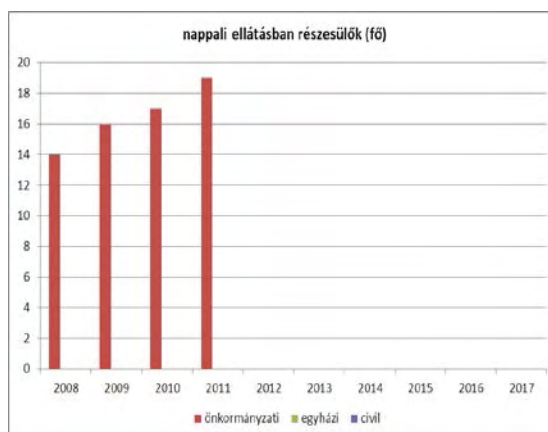
b) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Kerületünk működtet *fogyatékosok napközi otthonát*. A Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok

7.3.1. számú diagram

Napközi Otthona 20 éve segíti a rászorulókat. Naponta 7,00 órától 18,00 óráig fogadja az ellátottakat, hétfőtől péntekig munkanapokon.

A négy gondozási csoport a mentális állapot, életkor, kezelhetőség, valamint a tevékenység iránti érdeklődés és a társulói fogyatékoság (érzék- és mozgásszervi) alapján került kialakításra. A csoportokon belül bizonyos tevékenységek során egyszemélyes ellátásra is sor kerül.

Forrás: Helyi adatgyűjtés

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ugyan a TERÉZÉNO üzemeltetése gazdaságilag nem nyereséges, de a kerület ily módon, ezen szolgáltatás biztosításával fordít kiemelt figyelmet a fogyatékosok megsegítésére.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kerületi középületek fizikai akadálymentesítése nem fejeződött be, WEB helyek akadálymentesítése.	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása. (akadálymentesítéssel kapcsolatos uniós támogatást nyújtó pályázaton való indulás)
Folyamatos igény mutatkozik a családok részéről a fogyatékkal élők számára nappali ellátásra	TERÉZÉNO fenntartása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Lásd.: 8.e.) pontban foglaltak szerint az egyes, civil szervezetekkel való közreműködés

Lásd.: 3.4. d.) pontban foglaltak szerint az egyes, egyházi szervezetekkel való közreműködés

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A §. paragrafusában meghatározottak szerint zajlik – jelenleg is - a helyi építési szabályzat, azaz a TÉSZ egyeztetési eljárás lefolytatását igénylő módosítása. Ez esetben a törvény rendelkezik az egyeztetés menetéről valamint az egyeztetésben részt vevő felek összességéről. Így nemcsak a szakmai szempontok kerülnek előtérbe, hanem az államigazgatási szerveken túl a környező kerületek és a civil szervezetek megkeresésével egy mindenki számára elfogadható konszenzus megvalósulására törekszünk. Az egyeztetésünk során, több körben írásban – levélben vagy pedig elektronikus úton – , valamint egyeztető tárgyalás keretein belül kérdezzük meg több mint 100 kerületi székhelyű és a kerületben is tevékenykedő, akár országos szerveződésű civil szervezetet! Ez az esélyegyenlőség azon formája, ahol az érdekek egyeztetése zajlik, a bevont szervezetek egyenrangú partnerek, észrevételeik, javaslataik a szabályzatba beépítésre kerülnek. Továbbá fontos megemlíteni ezen egyeztető eljárás nyilvánosságát, a munkaközi tervek és vélemények honlapon való megjelenését, illetve a jóváhagyást tárgyaló képviselő-testületi ülés nyilvánosságát.

Továbbá az önkormányzati és egyházi szektor közötti partnerség bemutatása kapcsán megemlíthetjük hajléktalanok megsegítése céljából az egyházi szervezetek karitatív munkáját: Jó Pásztor Nővérek Kongregációja Szerzetesrend által fenntartott „Csak Egyet” Szociális Segítő Központ (1068 Budapest, Király utca 98/A.), valamint az Esztergom-Budapest Főegyházmegye Szent Erzsébet Karításközpont által fenntartott Vasúti Szociális Szolgálat utcai szociális munkásságát a Nyugati téri aluljáróban.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

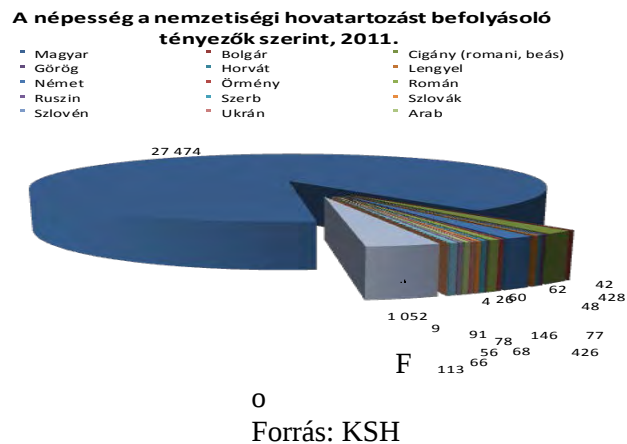
Lásd.: 8.b.) pontban foglaltak szerint az egyes, környező önkormányzatok közötti közreműködés

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Budapest VI. kerületben bolgár, lengyel, görög, német, roma, ruszin, szerb, szlovák, örmény nemzetiség alakíthatott a legutóbbi önkormányzati választások után Nemzetiségi Önkormányzatot. Az Önkormányzatok működéséhez forrást is kapnak, melyből az éves terveikben meghatározott tevékenységüket tudják finanszírozni.

8.1. számú diagram

Tevékenyséjük a nemzetiség hagyományainak ápolása (zenés táncház, Terézvárosi Roma Nap), megismertetése a helyi lakossággal (kiállítások, előadások, könyvbemutatók szervezése), kerekasztal beszélgetések szervezése pl. a „gyűlöletbeszéd és a szólásszabadság határai” című.

Összehasonlítva a hazai nemzetiségek szempontjából a budapesti kerületeket a budai (I., II.) és pesti városmagot (V., VI., VII., VIII., IX.) alkotó kerületek népessége a leginkább sokszínű. Az összes nemzetiség népességhez viszonyított aránya a 10 százalékot is meghaladta ezekben a kerületekben.⁵

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az Önkormányzat évente kétszer ír ki pályázatot civil szervezetek, alapítványok támogatására. 2012. évben:

A gyermekek kulturális, szabadidős, egészségügyi programjai szervezéséhez lebonyolításához kaptak támogatást az Astangajóga Alapítvány, Bajzások Jövője Alapítvány, Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány, Márki János Alapítvány, Prófécia Alapítvány, Terézvárosi Vörösmarty Mihály Általános Iskoláért Alapítvány, Tóth Aladár Alapítvány, Budapest-VI. Szent Család Plébánia, Corodini Országos Bűvész Egyesület, Kreatív Egyesület, Magyar Budo Szövetség.

E civil szervezetek mindegyike fejt ki olyan tevékenységet, mellyel valamely célcsoport segítségére lehet: Pl..

- Gyermekeprogramok - vetélkedők, táborok, - (Astangajóga Alapítvány, Bajzások Jövője Alapítvány, Tóth Aladár Alapítvány, Magyar Budo Szövetség)
- idősek programja . színházlátogatás, kirándulás – (Terézvárosi Nyugdíjas Klubegyesület, nyugdíjasok baráti Társasága)
- mélyszegénységben élők – (Magadért Drogmentességet Védő Alapítvány)

A helyettes szülői szolgáltatás biztosítására is civil szervezettel a Fehér Kereszt Kiemelten Közhasznú Egyesülettel kötött az Önkormányzat ellátási szerződést.

A kerületben a Terézváros Közrendjéért és Közbiztonságáért Közalapítvány (TEKA) működik, melyet szintén támogatásban részesül. Feladatai között szerepel a terézvárosi polgárok biztonságát növelő és bűnmegelőzési tevékenységet segítő célszervezetek kiválasztása, értékelése. Különböző versenyek, pályázatok kiírásával támogatókat szereztek ahhoz, hogy az általuk megrendezett baleset- és bűnmegelőzési táborban térítésmentesen nyaralhassanak a kerületben tanuló gyermekek.

⁵ KSH 2011. évi Népszámlálás jelentés

Továbbá az önkormányzat aktív közreműködésével valósul meg a társasházak térfigyelő rendszerének kiépítése a Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata Képviselő-testületének a lakóközösségeknek nyújtandó kapufigyelő rendszer kialakítására vonatkozó támogatásról szóló 11/2013. (III. 28.) önkormányzati rendelete alapján tervezett pályázat által.

Lásd.: 8.b.) pontban foglaltak szerint az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Immáron rendszeresnek mondható, hogy több százezer forint értékű ajándékot oszthatott szét az OTP felajánlásának is köszönhetően a terézvárosi önkormányzat karácsony alkalmából a kerületi óvodák és bölcsődék között. A polgármesteri hivatal munkatársai minden egyes önkormányzati fenntartású óvodával egyeztették, hogy milyen játékokra, eszközökre van szükségük, így mindenki azt kapta ajándékba, amire a leginkább szüksége volt. A gyerekeket pedig színvonalas ünnepi műsorral köszönték meg az ajándékozást.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

Mivel célunk, hogy Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja tényleges fejlesztési lehetőségeket tartalmazzon az érintett hátrányos helyzetű célcsoportok számára, ezért célszerűnek tartottuk az érintett szervezetek, érdekképviselők véleményének fejlesztési javaslatainak mihamarabbi, azaz már a HEP készítése során történő kikeresését. Az alábbi táblázatba összefoglaltuk a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek, valamint a fogyatékkal élők helyzetének meghatározó kerületi intézményeinek, szervezeteinek jegyzékét, akiket a rendszeresen megrendezendő HEP Fórumra is meghívni szándékozunk a HEP és Intézkedési Tervének felülvizsgálata céljából:

Terézvárosi Önkormányzat Fasori Kicsinyek Óvodája
Terézvárosi Önkormányzat Játékvár Óvoda
Terézvárosi Önkormányzat Kincseskert Óvoda
Terézvárosi Önkormányzat Munkácsy 10. Óvoda
Terézvárosi Önkormányzat Szív Óvoda
Bajza Utcai Általános Iskola
Derkovits Gyula Általános Iskola
Erkel Ferenc Általános Iskola
Terézvárosi Általános Iskola és Magyar-angol, Magyar-német Két Tannyelvű Általános Iskola
Vörösmarty Mihály Általános Iskola
Szinyei Merse Pál Gimnázium
Tóth Aladár Zeneiskola
Terézvárosi Pedagógiai Szakszolgálat
Terézvárosi Egyesített Bölcsődék
TESZ Vezető Védőnő
TESZ Házi Gyermekorvosi Rendelő
Klebelsberg Intézményfenntartó Központ - VI. kerületi Tankerület
Terézvárosi Roma Nemzetiségi Önkormányzat
Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.
Fővárosi Munkaügyi Központ V-VI-XIII. kerületi Kirendeltsége
Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat - TESZ
Terézvárosi Gyermejjóléti Szolgálat
Terézvárosi Családsegítő Szolgálat - TECSASZO
Családok Átmeneti Otthona - CSÁÓ
Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona
Terézvárosi Gondozó Szolgálat - TEGOSZ
Máltai Szeretetszolgálat Egyesület - Nappali Melegedő
Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Közép-magyarországi Régió
Magyar Vöröskereszt Budapesti Szervezete - VI. kerület
Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület
Eötvös10 Közösségi és Kulturális Színtér Terézvárosi Kulturális Közhasznú Nonprofit Zrt.
BFKH Budapest VI. Kerületi Népegészségügyi Intézete
Varga Lászlóné – Budapest Főváros VI. kerület Terézvárosi Önkormányzat P.H. nyugdíjas referense

Természetesen, a képviselő-testület ülése, valamint döntése is nyilvános, így az érdekeltek körén túl a honlapon keresztül bárki betekintést nyerhet tárgyi dokumentációkba.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) az eddigi helyzetelemzés és problémafeltárás eredménye, melyet szöveges és lényegre törő táblázatos formában is rögzítünk a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 2. számú mellékletében megfogalmazottak szerint.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. A szociális ellátórendszer a mélyszegénységben élők helyzetét megnyugtatóan kezeli. A település vezetése a törvényi előírások szerinti szolgáltatásokat nyújtja.

A gyermekek esélyegyenlősége

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. A Köznevelési Esélyegyenlőségi Helyzetelemzés és Intézkedési Terv elfogadása 2012. évben megtörtént, az adatok aktualizálása a vállaltak szerint zajlik. A tervezett munkacsoportok megalakultak.

A nők esélyegyenlősége

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. Főleg munkaerő piaci területen figyelhető meg a nők kockázata: több közöttük a munkanélküli és a fizetések is alacsonyabbak, mint a férfiaknál. Szemléletformálással, munkahelyteremtéssel célzott esélyteremtő / hátránykompenzációs intézkedésekkel orvosolható a jövőben a nők e területen mutatkozó hátránya. Egészségügyi ellátásuk terén nincs feltárt hiányosság, a szolgáltatásokhoz hozzáférnek. Civil aktivitásuk a saját érdekvédelmük tekintetében alacsony, de nem jelentősebb mértékben, mint a települési civil élet általában vett más területein.

Az idősök esélyegyenlősége

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. A szociális ellátórendszer a mélyszegénységben élők helyzetét megnyugtatóan kezeli. A település vezetése a törvényi előírások szerinti szolgáltatásokat nyújtja. Az idősök bevonása más esélyegyenlőségi kockázatot viselő csoportok ellátásába, egy lehetséges önkéntes program részelemeként megjelenhet.

A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. A település vezetése a törvényi előírások szerinti szolgáltatásokat nyújtja, az előírt természetbeni és anyagi ellátáshoz minden érintett hozzájut.

Az akadálymentesítés tekintetében van számos tennivaló, mivel néhány közintézmény, egészségügyi ellátást nyújtó épület akadálymentesítése sem mozgásszervi, sem látás- sem hallásfogyatékkal élők számára nem történt meg. Jelnyelvi tolmács biztosítása az önkormányzatnál történő ügyintézéshez a későbbiekben pályázati forrásból, vagy önkéntesek bevonásával lehetséges. A tömegközlekedés kezeli a fogyatékkal élők problémáit.

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Ellátatlan munkanélküliek száma növekszik, közfoglalkoztatást többségében az alacsony iskolai végzettségűek számára nyújtunk. A kerületi intézményekben, gazdasági társaságoknál, alapítványoknál, civil szervezeteknél önkéntesek foglalkoztatásáról nincs adat. A szegénységi küszöb alatt élők számának emelkedése, a segélyezették száma évek óta 6000 fő körül alakul. Emelkedik az eladósodottak száma.	Közfoglalkoztatás fenntartása, önkéntes munkalehetőség felmérése és megszervezése a közintézményekben. Segélyek és támogatások volumenének fenntartása ill. növelése.
Gyermekek	A méhnyakrák magas száma miatt a HPV vírus elleni oltást, mint szolgáltatást szükséges fenntartani egészségmegőrzés, betegségmegelőzés céljából a terézvárosi leánygyermekek körében. A családban kialakuló krízis helyzetek megoldatlansága, ellátatlan gyermekek védelme. A közétkeztetésben az ételek kevés friss zöldséget és gyümölcsöt tartalmaznak. A gyermekvédelem területén a jelzőrendszer hatékony működése a gyermekek védelme érdekében szükséges, mert az információ áramlása akadozik. A hátrányos helyzetű családban élő gyermekek iskolai tanulmányai átlag alattiak. A bántalmazott gyermekek száma emelkedik, ezért a gyermekvédelemben dolgozók továbbképzése és gyermekvédelmi felelősök kijelölése szükséges.	HPV vírus elleni oltás folyamatos biztosítása. Ellátási szerződések fenntartása a helyettes szülői, és a gyermekek átmeneti otthoni ellátáshoz. Gyermekétkeztetés átszervezése egészséges alapanyagok használata. Erősíteni a Jelző rendszeri tagok jelzési aktivitását, együttműködését, motivációját. Tanulmányi ösztöndíj fenntartása. Gyermekvédelemben dolgozók továbbképzése.
Idősek	Az idősek informatikai ismeretei hiányosak és mindezek bővítésével a családdal való kapcsolattartás szorosabbá tétele, elmagányosodás csökkentése a cél. A krízishelyzetbe került rászorultak veszélyeztetettek, számukra szükséges segítségét, orvosi intézkedés, mely mentőhívással életet menthet. Lakosság egészségi állapotának javítása szükséges a rizikófaktorok kiszűrésével. A szűrő programokon részvételi arány növelése.	Idősek informatikai jártasságának növelése. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése. Tájékoztatás szűrőprogramokról, szűrőprogramok szervezése.
Nők	A bántalmazott nők, száma emelkedik, ezért a szociális munkások továbbképzése. Munkába állás nehézsége jellemző, szükséges a GYES-ről visszatérők fogadása a kerületi intézményekben.	Nőkkel dolgozó szociális munkások továbbképzése. Munkahely megtartása kerületi szinten.
Fogyatékkal élők	Folyamatos igény mutatkozik a családok részéről a fogyatékkal élő családtagjuk napközi otthoni ellátására. Közszolgáltató intézmények megközelítése és építészeti kialakítása nem akadálymentes (TERÉZÉNO-hoz, Védőnői Szolgálathoz történő bejutás nem akadálymentes).	Fogyatékkal élők nappali ellátó rendszerének fenntartása. Közszolgáltató intézmények akadálymentesítése.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Közfoglalkoztatás fenntartása, önkéntes munkalehetőség felmérése és megszervezése a közintézményekben. Segélyek és támogatások volumenének fenntartása ill. növelése,	Önkormányzat részéről – Polgármester - Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. Önkormányzat részéről Humánszolgáltatási Főosztály – Polgármester
Gyermekek	HPV vírus elleni oltás folyamatos biztosítása, Ellátási szerződések fenntartása a helyettes szülői, és a gyermekek átmeneti otthoni ellátáshoz, Gyermekétkeztetés átszervezése egészséges alapanyagok használata, Erősíteni a Jelző rendszeri tagok jelzési aktivitását, együttműködését, motivációját, Tanulmányi ösztöndíj fenntartása	Önkormányzat részéről – Polgármester – TESZ - Humánszolgáltatási Főosztály Önkormányzat részéről – Polgármester – Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület Önkormányzat részéről – Humán Bizottság - Oktatási és Közművelődési Osztály - közétkeztetést biztosító szervezet Önkormányzat részéről – Polgármester - Terézvárosi Gyermejjóléti Szolgálat - Gyermekevédelmi felelősök, Védőnői Szolgálat, Házi gyermekorvosok Önkormányzat részéről – Humán Bizottság - Oktatási és Közművelődési Osztály
Idősek	Idősek informatikai jártasságának növelése, Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése, Tájékoztatás szűrőprogramokról, szűrőprogramok szervezése	Önkormányzat részéről Oktatási és Közművelődési Osztály – Polgármester Önkormányzat részéről – Polgármester - TEGOSZ Önkormányzat részéről – Polgármester - TESZ
Nők	Szociális munkások továbbképzése, Munkahely megtartása kerületi szinten,	Önkormányzat részéről - Polgármester – Terézvárosi Családsegítő Szolgálat.

		Önkormányzat részéről– Polgármester - közszolgálati intézmények vezetői – humánerőforrás menedzser
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők nappali ellátó rendszerének fenntartása, Közszolgáltató intézmények fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése	Önkormányzat részéről– Polgármester - TERÉZÉNÓ Önkormányzat részéről – Polgármester - Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák szervesen integrálódtak a társadalomba, melyet ők is így éreznek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminőségének javításával elégedett és mosolygós arcokkal találkozunk.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek, mint a jövő nemzedékének tagjai számára egészséges életfeltételek biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősök mozgalmas és színes életvitelének biztosítására.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a foglalkoztatás területén generálódott előítéletek feloldását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők nappali ellátásának biztosítására, valamint az akadálymentesítés területén mutatkozó hiányosságok pótlására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás fenntartása, önkéntes munkalehetőség felmérése és megszervezése a közintézményekben.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Ellátatlan munkanélküliek száma növekszik, közfoglalkoztatást többségében az alacsony iskolai végzettségűek számára nyújtunk. A kerületi intézményekben, gazdasági társaságoknál, alapítványoknál, civil szervezeteknél önkéntesek foglalkoztatásáról nincs adat.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatás Fenntartása, foglalkoztatási lehetőség kibővítése, foglalkoztatottság növelése, önkéntes munkavégzés.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Az önkéntes munkalehetőség felkutatása az önkormányzati intézményekben, és szervezése.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester - Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.
Partnerek	önkormányzati intézmények
Határidő(k) pontokba szedve	2014.07.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Közfoglalkoztatottak száma és önkéntes foglalkoztatottak száma, aktív korúak részére nyújtott foglalkoztatás helyettesítő támogatáshoz a 30 napos munkavégzés igazolásának emelkedése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Törvényi rendelkezés fennmaradása esetén folyamatos
Szükséges erőforrások	önkormányzati, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Segélyek és támogatások volumenének fenntartása ill. növelése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szegénységi küszöb alatt élők számának emelkedése, a segélyezettek száma évek óta 6000 fő körül alakul. Emelkedik az eladósodottak száma.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Az eladósodottság további megakadályozása, a hátralékok fokozatos csökkentése, mélyszegénységben élők segítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	segélyek, támogatások rendeleti aktualizálása, költségvetési keret biztosítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről Humánszolgáltatási Főosztály – Polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A lakbérhátralékosok számával, valamint a segélyben részesültek számával mérhető.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	törvényi szabályozás fennmaradása esetén folyamatos
Szükséges erőforrások	állami-, önkormányzati-, pályázati forrás

Intézkedés címe:	HPV vírus elleni oltás folyamatos biztosítása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A méhnyakrák magas száma, a HPV vírus elleni oltást az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés céljából a terézvárosi leánygyermekek részére évek óta nyújtjuk.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	szolgáltatás fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	oltási feladat lebonyolítása, költségek biztosítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester - Humánszolgáltatási Főosztály
Partnerek	Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	2015.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	HPV vírus elleni oltásban részesítettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Ellátási szerződések fenntartása a helyettes szülői, és a gyermekek átmeneti otthoni ellátáshoz.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	családban krízis helyzetek kialakulása, ellátatlan gyermekek védelme
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Szolgáltatás fenntartása, mivel az Önkormányzat nem működtet ilyen intézményt.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szerződés felülvizsgálata, aktualizálása a Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzattal és a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester
Partnerek	Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat és a Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szolgáltatást igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Gyermekétkeztetés átszervezése, egészséges alapanyagok használata.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A közétkeztetésben az ételek kevés friss zöldséget és gyümölcsöt tartalmaznak.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	vonatkozó önk. rendelet és egyéb jogszabályokban előírt feltételek megteremtése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Korszerűbb, egészségesebb ételek biztosítása a közétkeztetésben, több gyümölcs és frisszöldség felhasználásával.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Humán Bizottság - Oktatási és Közművelődési Osztály
Partnerek	közétkeztetést biztosító szervezet
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Erősíteni a Jelző rendszeri tagok jelzési aktivitását, együttműködését, motivációját.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A gyermekvédelem területén a jelzőrendszer hatékony működése a gyermekek védelme érdekében szükséges, az információ áramlás akadozik.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Erősíteni gyermekvédelemben tevékenykedő szakemberek jelzési aktivitását, visszajelzését, együttműködését.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Jelzés hatékonyabb módjainak felkutatása, kidolgozása (email, telefon, személyes megkeresés, levél) és alkalmazása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester – Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Gyermekvédelmi felelősök, Védőnői Szolgálat, Házi gyermekorvosok
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekvédelmi Tanácskozás összegzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Tanulmányi ösztöndíj fenntartása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A hátrányos helyzetű családban élő gyermekek iskolai tanulmányai átlag alattiak.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A tanulmányi ösztöndíj nyújtása az iskolai tanulmányokhoz a gyermekek felzárkóztatásához.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Ösztöndíj nyújtása a gyermekek alap és középfokú iskolai tanulmányaihoz.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Humán Bizottság - Oktatási és Közművelődési Osztály
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Ösztöndíjban részesült iskolai tanulmányaikat sikeresen befejezett gyermekek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Idősek informatikai jártasságának növelése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idősek informatikai ismeretei bővítésével az unokával családdal kapcsolattartás szorosabbá tétele, elmagányosodás csökkentése.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	tevékeny idősor biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tanfolyam szervezés, lebonyolítás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester
Partnerek	
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tanfolyamot végzetek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A krízishelyzetbe került rászorultak segítségét jelenti, orvosi intézkedéssel, mentőhívással életet menthet.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a krízishelyzetbe került rászorultak részére.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Rászorultak részére 30 percen belüli segítség biztosítása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről – Polgármester
Partnerek	TEGOSZ
Határidő(k) pontokba szedve	2013. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	törvényi rendelkezés fennmaradása esetén folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Tájékoztatás szűrőprogramokról, szűrőprogramok szervezése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Lakosság egészségi állapota nem megfelelő, valamint a szűrőprogramokon alacsony a részvételi arány.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A lakosság egészségi állapotának javítása a rizikófaktorok kiszűrésével. A szűrőprogramokon nagyobb részvételi arány elérése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szűrőprogramok szervezése, a szűrések időpontjáról, helyéről, célcsoportjáról folyamatos tájékoztatás a helyi médián keresztül
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről - Polgármester
Partnerek	TESZ
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Szűrést igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás, alapítványok, gazdasági szervezetek felkutatása, azok adományai

Intézkedés címe:	Gyermekvédelemben dolgozók, szociális munkások továbbképzése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A bántalmazott nők, gyermekek száma emelkedik, ezért továbbképzés szükséges gyermekvédelmi felelősök és intézményi dolgozók részére.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Szakemberek tudásának bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Külső szakértő és előadó felkutatása, képzés szervezése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről - Polgármester
Partnerek	Terézvárosi Gyermekjóléti Szolgálat, Gyermekvédelmi Felelősök Munkaközössége, Terézvárosi Családsegítő Szolgálat.
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Továbbképzésben részesítettek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Gyermekvédelmi törvény előírásai
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Munkahely megtartása kerületi szinten.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Munkába állás nehézsége, a GYES-ről visszatérők fogadása a kerületi intézményekben
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A nők munkába való visszatérésének segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	rugalmas munkaidő biztosítása a GYES-ről visszatérő gyermekes munkavállalóknak
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről - Polgármester
Partnerek	közzszolgálati intézmények vezetői – humánerőforrás menedzser
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	rugalmas munkaidőt igénybevevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők nappali ellátó rendszerének fenntartása.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	folyamatos igény a családok részéről a fogyatékkal élő családtagjuk napközi otthoni ellátására.
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	szolgáltatás biztosítása, fogyatékkal élők támogatása, fejlesztése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	ellátó rendszer fenntartása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről– Polgármester
Partnerek	TERÉZÉNO
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	igénybe vevők száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati forrás, normatíva

Intézkedés címe:	Közzszolgáltató intézmények fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közzszolgáltató intézmények megközelítése és építészeti kialakítása szempontjából sem akadálymentes (TERÉZÉNO, ACSI-hoz /Védőnői Szolgálat/ történő bejutás nem akadálymentes).
Célok Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Akadálymentesítés lehetőségének vizsgálata, megoldás kidolgozása, akadálymentesítés megvalósítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Akadálymentesítés lehetőségének vizsgálata, megoldás kidolgozása, akadálymentesítés megvalósítása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat részéről - Polgármester
Partnerek	Terézvárosi Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Határidő(k) pontokba szedve	2014.06.30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	a nem akadálymentes közintézmények számának csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	folyamatos
Szükséges erőforrások	Önkormányzati és pályázati forrás

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT), mely 3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez, lásd.: HEP 1. számú melléklet

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közzszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

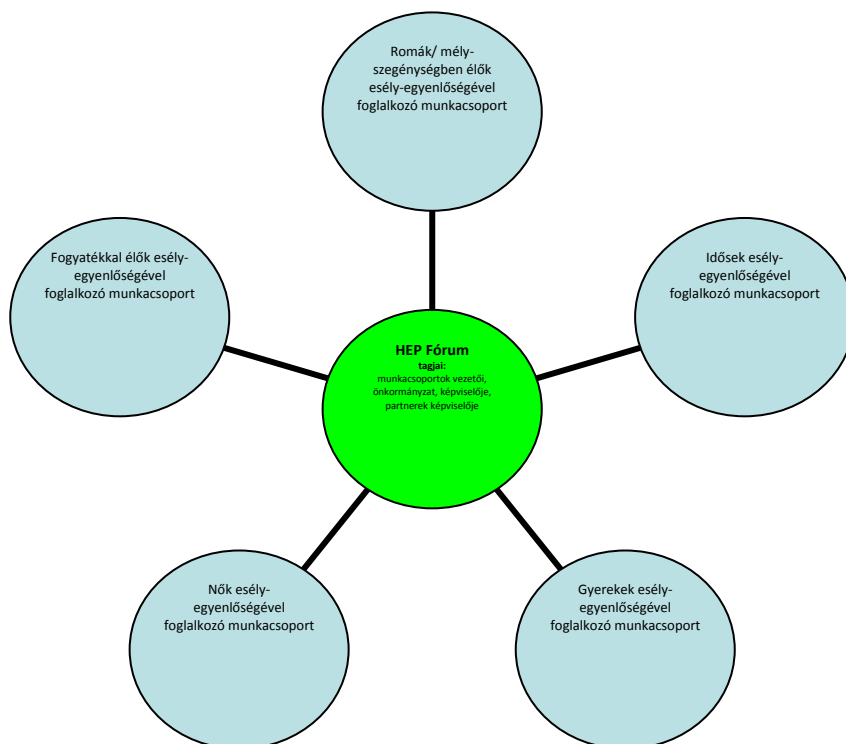
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

Mivel célunk, hogy Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programja tényleges fejlesztési lehetőségeket tartalmazzon az érintett hátrányos helyzetű célcsoportok számára, ezért a program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében 2013. május 9-én jelen dokumentáció 9. a HEP nyilvánosságának biztosítása pontjában megnevezett szervezetek, érdekképviselők írásos megkeresése megtörtént, vélemények és fejlesztési javaslatok kikérése céljából. Továbbá a képviselő-testület elé terjesztendő, véglegesített anyagot ezen szervezetek vezetőivel ismételten egyeztetjük, melyet a mellékelt *HEP elkészítési jegyzékén* aláírásukkal igazoltak.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, honlapon történő megjelenítése is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkor esélyegyenlőségi referens(ek) felel(nek):

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.

- o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
- o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre. A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT

végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzat képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

- 1. számú melléklet: 2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT), /3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez/
- 2. számú melléklet: HEP partneri aláírási jegyzék **Képviselő-testületi ülésen kerül kiosztásra**

Budapest, 2013. június 27.

Hassay Zsófia
polgármester

dr. Mogyorósi Sándor
jegyző

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Segélyek és támogatások volumenének fenntartása ill. növelése	A szegénységi küszöb alatt élők számának emelkedése, a segélyezettek száma évek óta 6000 fő körül alakul. Emelkedik az eladósodottak száma.	Az eladósodottság további megakadályozása, a hátralékok fokozatos csökkentése, mélyszegénységben élők segítése.	Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program, szociális és gyermekvédelmi törvény, vonatkozó önk. rendelet	segélyek, támogatások rendeleti aktualizálása, költségvetési keret biztosítása	polgármester, Humán- és Szociális Főosztály	2014.06.30.	lakbérhátralékosok száma, segélyben részesültek száma.	állami-, önkormányzati-, pályázati forrás	törvényi szabályozás fennmaradása esetén folyamatos
2	Közfoglalkoztatás fenntartása, önkéntes munkalehetőség felmérése és megszervezése a közintézményekben	Ellátatlan munkanélküliek száma növekszik, közfoglalkoztatást többségében az alacsony iskolai végzettségűek számára nyújtunk. A kerületi intézményekben, gazdasági társaságoknál, alapítványoknál, civil szervezeteknél, önkéntesek foglalkoztatásáról nincs adat.	Közfoglalkoztatás fenntartása, foglalkoztatási lehetőség kibővítése, foglalkoztatottság növelése, önkéntes munkavégzés.	Településfejlesztési Koncepció, szociális törvény, önkormányzati rendelet	Közfoglalkoztatás fenntartása, foglalkoztatási lehetőség kibővítése.	polgármester, Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.	2014.07.30.	közfoglalkoztatottak száma, önkéntes foglalkoztatottak száma, aktív korúak részére nyújtott foglalkoztatást helyettesítő támogatáshoz a 30 napos munkavégzés igazolásának emelkedése.	önkormányzati forrás, pályázati forrás	törvényi rendelkezés fennmaradása esetén folyamatos
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	HPV vírus elleni oltás folyamatos biztosítása	A méhnyakrák magas száma, HPV elleni oltást az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés céljából a terézvárosi leánygyermekek részére évek óta nyújtjuk.	szolgáltatás fenntartása	vonatkozó önk.rendelet	oltási feladat lebonyolítása, költségek biztosítása	polgármester, Humán- és Szociális Főosztály, Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat	2015.06.30.	HPV vírus elleni oltásban részesítettek száma	önkormányzati forrás	folyamatos
2	Ellátási szerződések fenntartása a helyettes szülői, és a gyermekek átmeneti otthoni ellátáshoz	családban krízis helyzetek kialakulása, ellátatlan gyermekek védelme	Szolgáltatás fenntartása, mivel az Önkormányzat nem működtet ilyen intézményt.	vonatkozó jogszabályok	szerződés felülvizsgálata, aktualizálása a Bp., VIII. ker. Józsefváros Önkormányzat, Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesülettel.	polgármester, Budapest Főváros VIII. kerület Józsefváros Önkormányzat, Fehér Kereszt Baráti Kör Kiemelten Közhasznú Egyesület	2014.06.30.	szolgáltatást igénybevevők száma	önkormányzati forrás	folyamatos
3	Gyermekek étkeztetése egészséges	A közétkeztetésben az ételek kevés friss zöldséget és gyümölcsöt tartalmaznak.	vonatkozó önk. rendelet és egyéb jogszabályokban előírt feltételek megteremtése.	Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program,	Korszerűbb, egészségesebb ételek biztosítása a közétkeztetésben,	Humán Bizottság, Oktatási és Közművelődési Osztály,	2014.06.30.	igénybe vevők száma	önkormányzati, pályázati forrás	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
	alapanyagok használata			vonatkozó önk. rendelet és egyéb jogszabályok	több gyümölcs és friss zöldség felhasználásával.	közétkeztetést biztosító szervezet.				
4	Gyermekevélemben dolgozók továbbképzése	A bántalmazott gyermekek száma emelkedik,továbbképzés szükséges gyermekevélemben felelősök, int.dolgozók részére	szakemberek tudásának bővítése	Bűnmegelőzési és Drogstratégia, Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program, gyermekevélemben tv.	külső szakértő és előadó felkutatása, képzés szervezése	polgármester, Terézvárosi Gyermekevélemben Szolgálat, Gyermekevélemben Felelősök Munkaközössége	2014.06.30.	továbbképzésben részesítettek száma	önkormányzati forrás	2014.12.31.
5	Erősíteni a Jelzőrendszeri tagok jelzési aktivitását, együttműködését, motivációját	A gyermekevélemben területén a jelzőrendszer hatékony működése a gyermekek védelme érdekében szükséges, az információ áramlás akadályozott.	Erősíteni gyermekevélemben tevékenykedő szakemberek jelzési aktivitását, visszajelzését, együttműködését.	Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program, Gyermekevélemben törvény	Jelzés hatékonyabb módjainak felkutatása, kidolgozása (email, telefon, személyes megkeresés, levél)és alkalmazása.	polgármester, Terézvárosi Gyermekevélemben Szolgálat, Gyermekevélemben felelősök, Védelemben Szolgálat, Házi gyermekeorvosok	2014.06.30.	Gyermekevélemben Tanácskozás összegző értékelése	önkormányzati forrás	folyamatos
6	Tanulmányi ösztöndíj fenntartása	A hátrányos helyzetű családban élő gyermekek iskolai tanulmányai átlag alattiak.	A tanulmányi ösztöndíj nyújtása az iskolai tanulmányokhoz a gyermekek felzárkóztatásához.	Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program, önkormányzati rendelet	Ösztöndíj nyújtása a gyermekek alap és középfokú iskolai tanulmányaihoz.	Humán Bizottság, Oktatási és Köznevelési Osztály	2014.06.30.	Ösztöndíjban részesült iskolai tanulmányaikat sikeresen befejezett gyermekek száma	önkormányzati forrás	folyamatos
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Munkahely megtartása kerületi szinten	Munkába állás nehézsége, GYES-ről visszatérők fogadása a kerületi intézményekben	A nők munkába való visszatérésének segítése	Településfejlesztési Konceptió, vonatkozó önkormányzati rendelet	rugalmas munkaidő biztosítása a GYES-ről visszatérő gyermekes munkavállalóknak	polgármester, közszolgálati intézmények vezetői, humán erőforrás menedzserek	2014.06.30.	rugalmas munkaidőt igénybevevők száma	önkormányzati forrás,	folyamatos
2	Szociális munkások továbbképzése	A bántalmazott nők száma emelkedik,továbbképzés szükséges int.dolgozók részére	A bántalmazott nők száma emelkedik,továbbképzés szükséges int.dolgozók részére.	Bűnmegelőzés és Drogstratégia	külső szakértő előadó felkutatása, képzés, szervezés	Képviselő-tetsület, polgármester, TECSASZO	2014.06.30.	továbbképzésben részesülők száma	önkormányzati forrás	folyamatos
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek informatikai jártassága növelése	Az idősek informatikai ismeretei bővítésével az unokáival családdal kapcsolattartás szorosabbá tétele, elmagányosodás csökkentése.	tevékeny idős kor biztosítása	polgármesteri döntés, idős-ügyi referens munkaterve	tanfolyam szervezés, lebonyolítás	polgármester, Oktatási és Köznevelési Osztály	2014.06.30.	tanfolyamot végzettek száma	önkormányzati forrás, pályázati forrás	folyamatos

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
2	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetése	A krízishelyzetbe került rászorultak segítségét jelenti, orvosi intézkedéssel, mentőhívással életet menthet.	Rászorultak részére 30 percen belüli segítség biztosítása	Helyi Intézkedési Terv, Települési Esélyegyenlőségi Program, szociális törvény, önkormányzati rendelet	A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a krízishelyzetbe került rászorultak részére jelzéstől számított 30 percen belül a lakáson történő orvosi intézkedés, mentőhívás stb. megtételével.	polgármester, TEGOSZ	2013.12.31.	igénybevevők száma	önkormányzati forrás, pályázati forrás	törvényi szabályozás alapján
3	Tájékoztatás szűrőprogramokról, szűrőprogramok szervezése	Lakosság egészségi állapotának javítása, az idősök rizikófaktorokra szűrése. A szűrőprogramokon nagyobb létszámban vegyen részt a lakosság.	Lakosság egészségi állapotának javítása az idősök rizikófaktorokra szűréseivel. A szűrőprogramokon nagyobb létszámban vegyen részt a lakosság korosztályi célcsoportja.	vonatkozó jogszabályok	szűrőprogram szervezés, a szűrések idejéről, helyéről, célcsoportjáról tájékoztatás a helyi média útján folyamatosan	polgármester, TESZ	2014.06.30.	szűrést igénybe vevők száma	önkormányzati forrás, alapítványok gazdasági szervezetek felkutatásával azok adománya	folyamatos
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők nappali ellátató rendszerének fenntartása	folyamatos igény a családok részéről a fogyatékkal élő családtagjuk napközi otthoni ellátására.	szolgáltatás biztosítása, fogyatékkal élők támogatása, fejlesztése	Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program, szociális törvény, esélyegyenlőségi törvény	ellátó rendszer fenntartása	polgármester, TERÉZÉNO	2014.06.30.	igénybe vevők száma	önkormányzati forrás, normatíva	folyamatos
2	Közszolgáltató intézmények fizikai és infokommunikációs akadálymentesítése	Közszolgáltató intézmények egy része nem akadálymentes, valamint az kihelyezett ingyenes WEB pontokhoz való hozzáférés sem.	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés lehetőségének vizsgálata, megoldás kidolgozása, akadálymentesítés megvalósítása.	Esélyegyenlőségi törvény, KET, Településfejlesztési Konceptió, Helyi Intézkedési Terv, Köznevelési Esélyegyenlőségi Program.	jogszabályi előírások a közszolgáltatások fizikai és infokommunikációs akadálymentesítésére	polgármester, Terézvárosi Vagyongazdálkodási Nonprofit Zrt.	2014.06.30.	a nem akadálymentes közintézmények számának csökkenése, akadálymentes ingyenes WEB helyek.	önkormányzati forrás, pályázati forrás	2014.06.30.